

171
1967

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს

ბრძანებათა და ინსტრუქციათა

კრებული

СБОРНИК

ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ

Министерства просвещения Грузинской ССР

9-10

სექტემბერ-ოქტომბერი

Контрольный экземпляр

შინაარსი

1. დადგენილება „გასული სასწავლო წლის შედეგებისა და 1967—1968 სასწავლო წლის ძირითადი ამოცანების შესახებ“ 3
2. ბრძანება № 960—465/ო—მოსწავლეთა ჯანმრთელობის დაცვის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ 27
3. მითითებანი წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდობის სწავლების შესახებ 33
4. მითითებანი წერა-კითხვის უცოდინარი და მცირემცოდნე მოზრდილი მოსახლეობის სწავლების შესახებ 40
5. ბრძანება № 989—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1967 წლის 9 ივნისის № 749 ბრძანების—„1967 წლის ზაფხულის პერიოდში მუშებისა და მოსამსახურეთა ბავშვების დასვენების ორგანიზაციის თაობაზე“—შესრულების მიმდინარეობის შემოწმების შედეგების შესახებ 44
6. ბრძანება № 1007—ნორჩ მხაზველთა მეზუთე რესპუბლიკური კონკურსის შედეგებისა და მეექვსე რესპუბლიკური კონკურსის ჩატარების ღონისძიებათა შესახებ 51
7. ბრძანება № 1029—დიდი ოქტომბრის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი სასკოლო და განათლების სამინისტროს სისტემის სხვა ბიბლიოთეკების საზოგადოებრივი რესპუბლიკური დათვალეირების შედეგების შესახებ 60
8. ბრძანება № 1008—ნორჩ მათემატიკოსთა მე-11 რესპუბლიკური ოლიმპიადის შედეგებისა და მე-12 რესპუბლიკური ოლიმპიადის ჩატარების ღონისძიებათა შესახებ 65
9. დებულება ნორჩ მათემატიკოსთა რესპუბლიკური ოლიმპიადის შესახებ . . . 76

რედაქტორი უშ. ობოლაძე

კორექტორი ე. აგლაძე

ჯანსი 10 კპვ.

ბელმოწერილია დასაბეჭდად 18/XI-67 წ. ანაწილის ზომა 6×9,5. ქალაქის ზომა 60×84. სისტემო ფორმათა რაოდენობა 5.

შეკვ 948.

შეკვ—00433

ტირაჟი 5000.

გასული სასწავლო წლის შედეგებისა და 1967—1968
სასწავლო წლის ძირითადი ამოცანების შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1967 წლის
21 აგვისტოს დადგენილება

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია აღნიშნავს, რომ უკანასკნელ წლებში განათლების დარგში სკკპ XXIII ყრილობის დირექტივებისა და სკოლის მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესების შესახებ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1966 წლის 10 ნოემბრის დადგენილების საფუძველზე რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებმა მნიშვნელოვანი წარმატებები მოიპოვეს.

1-3189.

საგრძობლად განმტკიცდა სკოლების ნივთიერი და სასწავლო ბაზა. ძირითადად გატარდა რეაწლიანი განათლება, მზადდება პირობები უახლოეს წლებში საყოველთაო განათლების განსახორციელებლად საშუალო სკოლის ფარგლებში. რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში მნიშვნელოვნად იზრდება მოსწავლეთა რიცხვი, ამ სასწავლო წლიდან ამ სკოლებში მილიონამდე ბავშვი და მოზარდი ისწავლის; ყოველწლიურად იზრდება მასწავლებელთა რაოდენობა; ამჟამად მართო განათლების სამინისტროს უწყების სკოლებს ემსახურება 75 ათასი პედაგოგი.

სკოლების ერთ ნაწილში თანდათან უმჯობესდება სწავლა-იზრდის საქმე, უფრო მტკიცედ ისწავლება ცალკე სასწავლო დისციპლინები, რასაც ადასტურებს ისიც, რომ ამ ბოლო წლებში კურსდამთავრებულნი უკეთ აბარებენ მისაღებ გამოცდებს უმაღლეს სასწავლებლებში. მრავალი სკოლა უნარიანად იყენებს თვალსაჩინოებას, ლაბორატორიული და სხვა სახის პრაქტიკულ მუშაობას, ნერგავს ახალ ტექნიკურ საშუალებებს სწავლებაში. ატარებს ზომებს, რათა აღმოფხვრას ფორმალისმი და სხვა სახის ლიბერალიზმი მოსწავლეთა ცოდნის შეფასებაში.

პასუხისმგებლობით ეკიდება იდეურ აღზრდას, მოსწავლეებში მაღალი ზნეობრივი თვისებების გამომუშავებას; ყურადღების რში ჰყავთ მეთვალყურეობასა და ზედამხედველობას მოკლებული ბავშვები. უფრო მყარსა და მტკიცე ნიადაგზე დგება ესთეტიკური აღზრდა. ბევრგან ეფექტური ნაბიჯებია გადადგმული, რათა სკოლის ეზო-გარემო, შენობა, დერეფნები, ოთახები, გაკვეთილები და სკოლისგარეშე საქმიანობა ჯეროვნად უზარსუბედეს ესთეტიკური აღზრდის ამოცანებს. ზოგიერთ სკოლაში ახლად აშენდა ან კიდევ უფრო კეთილმოწყობილი ვახდა ფიზკულტურული დარბაზები, მოედნები; სასკოლო-ფიზკულტურული ღონისძიებანი უფრო მასობრივი ხასიათისა ხდება.

ამ მიღწევების მიუხედავად, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა ჯეროვნად ვერ უზარსუბებს იმ მოთხოვნებს, რასაც მას სწრაფი ტექნიკური პროგრესი და საბჭოთა ხალხის მზარდი კულტურული დონე უყენებს.

ნაკლოვანებათაგან მთავარია შემდეგი.

რესპუბლიკის ზოგი რაიონი ვერ ასრულებს სკოლებში მოსწავლეთა ჩაბმის გეგმას. სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში გასულ სასწავლო წელს გეგმა შესრულდა 327 მოსწავლის დანაკლისით, ახალქალაქის რაიონში შესაბამისად—258 მოსწავლის დანაკლისით, ახალციხის რაიონში—229 მოსწავლის. დმანისის რაიონში—473, მახარაძის რაიონში—266, წალკის რაიონში—216, ჩოხატაურის რაიონში—142 მოსწავლის დანაკლისით. ამ რაიონების სკოლების I-X კლასებში ჩაბმული უნდა ყოფილიყო 105039 მოსწავლე, ფაქტიურად ჩააბეს 102976 მოსწავლე, ანუ 2063 მოსწავლით ნაკლები, რაც შეადგენს გეგმის თითქმის 2 პროცენტს.

განსაკუთრებით დამაჯიქრებელია ის ფაქტი, რომ ზოგ რაიონში, ნაცვლად ზრდისა, მცირდება IX კლასების კონტინგენტი. ამბროლაურის რაიონის სკოლებში 1965-1966 სასწავლო წელს IX კლასებში ჩაირიცხა რვაწლიანი სკოლის კურსდამთავრებულთა 75,5%, ხოლო 1966-1967 სასწავლო წელს—70,1%; ქ. ქუთაისის სკოლებში, შესაბამისად 94,4% და 90,7%; ვანის რაიონში—73,9% და 75,9%; ვარდაბნის რაიონში—76,4% და 72%; ყაზბეგის რაიონში—67% და 70,5%; ცაგერის რაიონში—67,4% და 62,3%, ონის რაიონში—74,9% და 64,6%; ხობის რაიონში—76,9% და 70,5%; ცაგერის რაიონში—76,0% და 67,9%. რესპუბლიკის სა-

შუალო სკოლებმა გასულ სასწავლო წელს IX კლასებში მიიღეს 4,6% -ით ნაკლები მოსწავლე.

ასეთი ჩამორჩენა იმის შედეგია, რომ სკოლები ერთობლივ ღონისძიებებს არ ატარებენ IX კლასებში რეაკლასდამთავრებულთა მასობრივიდ მოსაზიდად, ხოლო განათლების ადგილობრაივ ორგანოები არადამაკმაყოფილებლად ხელმძღვანელობენ ამ საქმეს. საღირეკტივო ორგანოების დადგენილება ითვალისწინებს, რომ 1970 წელს ძირითადად შემოვიღოთ საშუალო განათლება მოზარდი თაობისათვის. ეს კი მოათხოვს გადამჭრელი ზომების განხორციელებას.

მეცნიერებათა საფუძვლების სწავლების დარგში ძირითადი ნაკლი იმით გამოიხატება, რომ რესპუბლიკის სკოლების უმრავლესობა ჯერ კიდევ ვერ უზრუნველყოვს საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულთა ჯეროვნად მომზადებას დაწესებული პროგრამების ფარგლებში.

დაწყებითი კლასების მოსწავლეთა საკმაოდ დიდი ნაწილი კარგად ვერ ეუფლება დედაენას, ვერ ახერხებს სწრაფ, გამართულ, გამომეტყველ კითხვას, სუფთად, ლამაზად და ახრიალად წერას, ვერ ამჟღავნებს წიგნისადმი ცხოველ ინტერესსა და სიყვარულს. ამასთანავე ამ კლასების მოსწავლენი, გასაკუთრებით სოფლად, ძალზე სუსტად ეუფლებიან რუსულ ენას, ჩათვლით კითხულობენ ტექსტებს, ვერ თარგმნიან მათ, უჭირთ პასუხის გაცემა მარტივ კითხვებზეც კი. ბევრმა მოსწავლემ ოთხი კლასის დამთავრებისას არ იცის მთელ რიცხვებზე თვლა-ანგარიში და სვ. გასაკუთრებით დაბალია დამოუკიდებელი დაწყებითი სკოლების მოსწავლეთა მომზადება, რაც იმითაც არის გამოწვეული, რომ ამ სკოლებს სათანადო დაზარებასა და ხელმძღვანელობას ვერ უწევენ მიმაგრებული რვაწლიანი და საშუალო სკოლები.

ასპინძის, ადიგენის, სამტრედიის, გეგეჭკორის, წყალტუბოს, ვანისა და სხვა რაიონების სკოლების საინსპექტორო გამოკვლევის შედეგები და 1966-1967 სასწავლო წელს საბალხო განათლების ხელმძღვანელი ორგანოების მიერ ჩატარებული საკონტროლო წერები ლიტერატურაში ქ. ქ. თბილისში, ქუთაისში, ზუგდიდში, მახარაძეში, თელავში, ცხაკაიაში და მაიაკოვსკის, ლაგოდნის და ზოგიერთ სხვა რაიონში ადასტურებენ, რომ ქართულ ენასა და ლიტერატურაში მოსწავლენი საკმაო მომზადებას არ იჩენენ. მრავალი სკოლის V-VIII კლასებში ბავშვებმა სუსტად იციან დედაენა

და ლიტერატურა, დაბალია ზეპირი მეტყველების, წერისა და მხატვრობის დონე, სუსტია ინტერესი მხატვრული ლიტერატურისადმი. ბევრი სკოლის IX-X კლასებში ნაკლებად იგრძნობა ზრუნვა მხატვრული ნაწარმოების დამოუკიდებლად შესწავლისადმი, მოსწავლეებში გამომუშავებული არ არის სწორი წერის ჩვევები, ლიტერატურული ნაწარმოების დედააზრსა და დანიშნულებაში გარკვევის უნარი. არაიშვიათად ამ კლასების მოსწავლეებმა პროგრამით გათვალისწინებული ცნობილი ლიტერატურული ძეგლების შინაარსიც კი არ იციან ხეირიანად. საკონტროლო წერის შედეგად ქ. ქუთაისის საშუალო სკოლების გამოსაშვება კლასების 295 მოსწავლიდან არა-დამაკმაყოფილებელი ნიშანი მიიღო 180 მოსწავლემ, მახარაძის რაიონის სკოლების 125 მოსწავლიდან—50-მა, ზუგდიდის რაიონში—82-დან 52-მა, თელავის რაიონში 146-დან—42-მა, ცხაკაიას რაიონში 146-დან—43; ყველა ამ მოსწავლეს სკოლებში საშუალო და მაღალი შეფასება ჰქონდა მიღებული. ეს ნაკლოვანებანი, ცხადია, პირველ რიგში დედაენისა და ლიტერატურის მასწავლებელთა სუსტი მუშაობის შედეგია, მაგრამ საქმეზე უარყოფით გავლენას ახდენს ისიც, რომ მოწესრიგებული არაა სასკოლო ბიბლიოთეკების მუშაობა, მასწავლებელთა კოლექტივი არ იცავს სკოლაში ერთიან ენობრივ რეჟიმს, სათანადოდ ვერ იყენებენ კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის მრავალფეროვან ფორმებს.

იმ დონისძიებების საფუძველზე, რაც უკანასკნელი წლების განმავლობაში ტარდება რესპუბლიკის არარუსულ სკოლებში, ბევრგან და, მათ შორის სოფლადაც, საგრძნობი წინსვლაა ოქტომბრის რევოლუციის ენის, არარუსი ახალგაზრდობისათვის დედაენის შემდეგ ასე მხსლობელი—რუსული ენის სწავლების გაუმჯობესების მიმართულებით. და მაინც არა თუ სოფლის, არამედ ზოგი ქალაქის ბევრ სკოლაშიც ამ მრივ არსებითი გარდატეხა არაა მიღწეული. სკოლების საკმაოდ დიდი ნაწილის ვერც დაწყებითი და ვერც უფროსი კლასების მასწავლებლები ვერ ახერხებენ პროგრამული მასალის მინიმუმის გავლას. ზოგიერთ სკოლაში, თვით V-VI კლასებშიც კი, მოსწავლენი მარტივ ტექსტებსაც კი ჩათვლით, მახვილისა და ინტონაციის გარეშე კითხვლობენ, ხოლო საშუალო სკოლის ბევრ კურსდამთავრებულს არ შეუძლია ყოველდღიურ ჩვეულებრივ საუბარში ჩაებას, ორი-სამიოდე ფრაზა რუსულ ენაზე წარმოთქვას. სკოლები უზრუნველყოფილი არ არიან რუსული ენის კვალიფიციურ მასწავლებელთა კადრებით და ამის გამო ვერ-იყე-

ნებენ რუსული ენის შესწავლისათვის არსებულ ხელსაყრელ პირობებს—კულტურულ გარემოცვას—გაზეთს, კინოს, რადიოს, ტელეხედვას და სხვ.

საშუალო სკოლის კურსდამთავრებული ახალგაზრდობის უმრავლესობა უცხო ენებს სუსტად ფლობს. მათ აქტიურად შეუძლიათ გამოიყენონ მხოლოდ ძალიან მცირე მარაგი სიტყვებისა და ისიც კითხვების დასმისას. თუმცა ბევრ მათგანს გრამატიკული წესების ზებირი ცოდნა აქვს, მაგრამ იგი ფორმალურია, ბავშვებს უჭირთ თუნდაც მარტივი ფრაზის შედგენა უცხო ენაზე. უკანასკნელ წლებში, განსაკუთრებით ქალაქის მოსახლეობაში, ფესვს იკიდებს ისეთი გაუმართლებელი განწყობილება, როცა მასობრივად მოითხოვენ ნაცვლად ფრანგული და გერმანული ენებისა, ისწავლებოდეს მხოლოდ ინგლისური ენა. არ ითვალისწინებენ რა იმას, რომ კულტურულ-პოლიტიკური თვალსაზრასით ქვეყნისათვის აუცილებელია ახალგაზრდობის გარკვეულმა ნაწილმა დიდი ტრადიციების მქონე ფრანგული და გერმანული ენებიც იცოდეს. ამ მამართლებით ყველა სკოლის დირექტორი როდი აგებს სათანადო მუშაობას.

მიუხედავად იმისა, რომ ზოგიერთი სკოლა დაწინაურდა, მათემატიკის სწავლების დონე აქა-იქ დაქვეითებას განიცდის და ეს იმ დროს, როცა მათემატიკური დისციპლინების საფუძვლიანად დაუფლებაზე მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული ჩვენი ახალგაზრდობის წარმატებით მომზადება ცხოვრებისათვის. ზოგან საკვებით არადამაკმაყოფილებლად არის დაყენებული არითმეტიკის ელემენტარული კურსის სწავლება, გამეფებულია წესების ზებირობა, ბავშვები ვერ ახერხებენ დამოუკიდებლად ამოხსნან საშუალოზე დაბალი სიძნელის ამოცანები. ზოგიერთი მასწავლებელი იმდენად ამარტივებს პროგრამას, რომ მათემატიკის სასკოლო კურსის გაუბრალოებამდე მიდის—ერთობ ხშირად საკონტროლო. სამუშაოდ არჩევენ ძალზე მარტივ ამოცანებსა და მაგალითებს და ამით ხელოვნურად ზრდიან კლასის წარმატებას. ისეთი შემთხვევებიც არაა იშვიათი, როცა მასწავლებელი თვითონ უწყობს ხელს „შპარგალკების“ გამოყენებას და ძირშივე ჰკვეთს მოსწავლეთა მისწრაფებას საფუძვლიანი დამოუკიდებელი მუშაობისადმი. ლავოდების რაიონის ვარდისუბნის, წალკის რუსული, სამტრედიის რაიონის კორმალიის, მაიაკოვსკის რაიონის წითელხევის, ზუგდიდის რაიონის კორცხელის, მახარაძის პირველი და სხვა საშუალო სკოლების დამამთავრებელი

კლასების მოსწავლეთა აბსოლუტურმა უმრავლესობამ, მათ შორის „ხუთოსნებმაც“, მათემატიკის საკონტროლო წერაში არაღამაჲ ვიღებელი შეფასებანი მიიღეს. მედლის კანდიდატებისათვის მოწყობილ მათემატიკის წერაში 146 მოსწავლიდან შეფასება „3“ მიიღო 51, ხოლო „2“—18-მა მოსწავლემ; მათ ვერ მოახერხეს მაჩვენებლიანი და ლოგარითმული განტოლების ამოხსნა, მიცემული ფესვებით კვადრატული განტოლების შედგენა, უტოლობის ამოხსნა, ჯამისა და სხვაობის ნამრავლად გარდაქმნა, ტრიგონომეტრიული იგივეობის დამტკიცება.

ფიზიკის, ქიმიისა და ბიოლოგიის სწავლებისას ჯეროვანი ყურადღება არ ექცევა ამოცანების ამოხსნაზე ვარჯიშს, პროგრამით გათვალისწინებულ სადემონსტრაციო ცდებს, ლაბორატორიულ სამუშაოებსა და პრაქტიკუმებს, რის შედეგად ეს საგნები ისწავლება ზერელედ, მოსწავლეებს არ ეძლევათ საფუძვლიანი ცოდნა და პრაქტიკული ჩვევები. მასწავლებელთა ერთი ნაწილი სუსტად ფლობს საგანს, მისი სწავლების მეთოდებსა და ხერხებს, განსაკუთრებით კი ექსპერიმენტის ტექნიკას, არ ემზადება გაკვეთილებისათვის, არ სარგებლობს საჭირო მეთოდური ლიტერატურით, არ ეცნობა მეცნიერებისა და ტექნიკის უახლეს მიღწევებს. ხშირ შემთხვევაში ფიზიკის, ქიმიისა და ბიოლოგიის კაბინეტები მოთავსებულია ერთ ოთახში, რის გამო არ ხერხდება ნორმალური საცდელი მუშაობა არც ერთ ამ საგანში; ზოგ სკოლაში კაბინეტისათვის თუმცა გამოყოფილია საკმარისი ფართობი, მაგრამ იგი კეთილმოწყობილია, არ არის მაგიდები ლაბორატორიულ-პრაქტიკული მუშაობისათვის, კარადები ხელსაწყოებისათვის, ამწოვი კარადა, მოწყობილი არ არის დაბეჭდება, ელექტროგაყვანილობა. სასწავლო კაბინეტები გადატვირთულია ერთი და იგივე სახის ხელსაწყოებით, ხოლო ფორტალური ლაბორატორიული და პრაქტიკული მუშაობისათვის აუცილებელი მოწყობილობა კაბინეტს არა აქვს. ბევრ სკოლაში საცდელ ნაკვეთს არ უვლიან და მას სასწავლო მუშაობისათვის არ იყენებენ. მიიშვნილოვანი ნაკლოვანებებია ისტორიისა და საზოგადოებათმცოდნეობის და გეოგრაფიის სწავლებაში. ისტორიისა და საზოგადოებათმცოდნეობის მასწავლებლები სრულად ვერ იყენებენ ამ საგნების პროგრამებითა და სახელმძღვანელოებით გათვალისწინებულ მდიდარ მასალას მოზარდი თაობის კომუნისტური სულისკვეთებით აღზრდისა და მასში მეცნიერული, მარქსისტულ-ლენინური მსოფლმხედველობის ჩამოყალიბების მიზნით. თუმცა

მოსწავლეებმა იციან ისტორიული ფაქტები, თარიღები, შეუძლიათ აღწერონ ისტორიული მოვლენა, მაკრამ შეკნებულად ვერ ერკვევიან ამ მოვლენებს შორის მიხედ-შედევობრავ კავშირში, ვერ ახერხებენ კონკრეტულად დაახასიათონ სათანადო ისტორიულ ეპოქაში ამა თუ იმ ქვეყნის განვითარებას მამოქრავეულ ძალეში. თავის მხრივ გეოგრაფიული დაცვლანების მასწავლებლები უპირატეს ყურადღებას იმას აქცევენ, რომ ბავშვებმა დაახლოზონ გეოგრაფიული ნომენკლატურა, თავს არიდებენ აუცვლებელ განზოგადებებს და ხშირად სათანადოდ ვერ იყენებენ გეოგრაფიულ სახელმძღვანელოებში მოცემულ უზრ მასალას სკოლას წინაშე მოსწავლეთა ზნეობრივი აღზრდის დარგში დასაბუღა ამოცანებას პრაქტიკულად გადასაწყვეტად.

მრავალ სკოლაში საგრძნობ ნაკლოვანებებს აქვს ადგილი შრომითი და პოლიტექნიკური სწავლებას დარგში.

სკოლებას დირექტორები და მათი მოადგილეები დივერსიციურებულ დაზმარებას ვერ უქვეყნ მასწავლებლებს I-IV კლასებში შრომითი სწავლებასა, V-VIII კლასებში შრომითი პოლიტექნიკური სწავლებისა და 9-10 კლასებში, კერძოდ, შრომითი პოლიტექნიკური პრაქტიკუმების ორგანიზებულად მოქოზა-ჩატარებას-საქმეში მრავალი სკოლა სათანადოდ ვერ იყენებს სკოლასა და სკოლის მასლობელ გარემოში არსებულ საწარმოო და სასოფლო-სამეურნეო ბაზებს საიმისოდ, რათა გააღვივოს მოსწავლეებში ტექნიკისადმი ინტერესი; ბევრ სკოლაში შრომითი პოლიტექნიკური სწავლება მოწყვეტილია ბუნებათმეცნიერული ციკლის საგნების სწავლები-საგან. სკოლებში, საერთოდ, დაქვეითებულა ინტერესი სასოფლო-სამეურნეო კულტურების საცდელად გაშენებასა და მოვლა-მოყვანის საქმისადმი, ხოლო ზოგ სკოლაში მივიწყებულა მიწის ნაკვეთზე საცდელი მეშობის ხაზით წლებას ვამაკვლობაში შექმნილი ტრადიციები. ბუნებათმეცნიერული საგნებას—გეზიკის, ქიმიის, ბიოლოგიის ხაზით წარმოებულ საწრეო მეშობაში ჯერ კიდევ არა-დამაკმაყოფილებელ გამოჩატულებას პოტელობს პოლიტექნიკური სწავლების ამოცანებთან დაკავშირებული თემატიკა. ბევრგან სკოლების ხელმძღვანელთა და მასწავლებელთა ყურადღებას ცენტრში არ დგას სისტემატური მეშობა მოსწავლეებთან პროვესიული ორიენტაციის მიზნით.

სკოლების საკმაროდ დიდი ნაწილის პედაგოგიურ კოლექტივთა ყურადღების ცენტრში არ დგას მოსწავლეთა შორის იდეურ-

აღმზრდელობითი მუშაობა. ბევრი მასწავლებელი აღმზრდელობაში მიზნით უნარიანად ვერ იყენებს პროგრამებსა და სახელმძღვანელოებში ჩვენი ქვეყნის გამორეული ისტორიისა და აწმყოს, ჩვენი ხალხის მაღალი მორალური თვისებების, თავდადებული შრომის, მეცნიერებისა, ტექნიკისა, ლიტერატურისა, მუსიკისა და ხელოვნების სხვა დარგებში მოპოვებულ უმაგალითო მიღწევების ამსახველ ფაქტებსა და მასალებს. უგულვებელყოფილია ბავშვებისადმი დიფერენცირებული მიდგომა. ზოგიერთი მასწავლებელი მშრალად, ერთი შაბლონით უბასუხებს მოსწავლეთა ასაკის ცვლითა და ინდივიდუალური თავისებურებებით გამოწვეულ მრავალფეროვან მოთხოვნილებებს. ბევრი სასკოლო პედაგოგიური კოლექტივი მტკიცე და საქმიანი კავშირით არაა შეკრული პიონერულ და კომკავშირულ ორგანიზაციებთან, სკოლისგარეშე დაწესებულებებთან, არ იცნობს მათ მდიდარ შესაძლებლობებს, ვერ ეხმარება და მათ დახმარებასაც ჯეროვნად ვერ იყენებს მოსწავლეთა მრავალფეროვანი სულიერი ინტერესების დასაკმაყოფილებლად. ბევრ სკოლაში სათანადო დახმარებისა და ზედამხედველობის უქონლობის გამო კლასის ხელმძღვანელთა მოვალეობა მხოლოდ ტექნიკური საქმიანობით—ჟურნალების, წარმატების ფურცლების, მოსწავლეთა შესახებ სხვადასხვა ცნობების შევსება-შეგროვებით შემოიფარგლება, უმთავრესი კი, ბავშვის ინდივიდუალური თავისებურებების, ოჯახური და გარემო პირობების შესწავლა, ბავშვთა ინტერესების გამოვლენა, მათგან დადებითის განვითარებისათვის ზრუნვა და უარყოფითის აღმოფხვრა, საქმის არსებითი მხარე კი ყურადღების გარეშე რჩება. ამის პირდაპირი შედეგია ის, რომ ზოგჯერ სკოლა მხოლოდ მაშინ იწყებს გარკვევას ბავშვის მდგომარეობაში, როცა მას ცუდი რამ შეემთხვა, თავიდანვე კი ამის ასაცილებლად ეფექტურ გამაფრთხილებელ ზომებს არ ღებულობს. ზოგიერთი სკოლის ხელმძღვანელობა ცდილობს უღისციპლინო მოსწავლე სხვა სკოლას გადააბაროს, და თუ ეს არ მოხერხდება, სათაკილოდ არ თვლის იმისაც, რომ ბავშვი სკოლის გარეთ დარჩეს.

ზოგადასაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა მომზადების დაბალი დონე პირველყოფლისა იმით არის გამოწვეული, რომ მასწავლებლობის მნიშვნელოვანი ნაწილი ბევრითად არ მუშაობს თავის საგანში ცოდნის გადრმავეებისა და პროფესიულ დახელოვნების გაუმჯობესებისათვის. ამასთან მასწავლებლობა ერთობლივად არაა მობილიზებული იმ ამოცანების გარშემო, რასაც სკოლას უყენებს

ჩვენი ქვეყნის მძლავრი ტექნიკური და ეკონომიური პროგრესი განათლების ადგილობრივი ორგანოები, სკოლების ხელმძღვანელები და მასწავლებლები ცოტას აკეთებენ იმ მიზნით, რომ სწავლებაში დაწერგონ სასწავლო კინო, ტელეხედვა და სხვა ახალი თანამედროვე ეფექტური ტექნიკური საშუალებანი, ექსკურსიები, საცდელ-ლაბორატორიული და სხვა სახის პრაქტიკული საქმიანობა, მოდელირება, თვითნაკეთობებზე მუშაობა და სხვ. მეტიც, ცოტა როდია ისეთი სკოლა, რომელთა ფიზიკის, ქიმიის, ბიოლოგიისა და სხვა საგნების მასწავლებლებს არ შესწევთ უნარი გამოიყენონ ტრადიციული სადემონსტრაციო მოწყობილობა და მოაწყონ უმარტივესი ცდებიც კი.

ამასთანავე მასწავლებელთა საკმაოდ დიდი ნაწილი, და არა-იშვიათად მათ შორის ისეთებიც, რომლებსაც ცოდნა და გამოცდილება არ აკლიათ, მტკიცე ინტერესსა და პასუხისმგებლობას არ იჩენენ მინდობილი საქმისადმი და გაკვეთილებს მოუშაადებლად ატარებენ, რათა თავი გაიმართლონ სკოლისა და მშობლების წინაშე, ეს მასწავლებლები გარკვეული პროპორციით წერენ მალაღ, საშუალო და დაბალ ნიშნებს და ამით თავისი მოვალეობა შესრულებულად მიაჩნიათ. მოსწავლის ცოდნა, რომელმაც საგნის კურსის უმთავრესი საკითხებიც კი არ იცის, ხშირად ფასდება „3“-ით, ზოგიერთები კი დაუმსახურებლად დებულობენ „4“-ს, და „5“-ს. ამის გამო ზოგიერთი მოსწავლე, ყოფაქცევისა და აკადემიური წარმატების ფურცლებით თუ ვიმსჯელებთ, პირველი კლასიდან ხუთოსანია და მშობლებიც გულდამშვიდებას ეძლევიან. როცა შემოწმების შედეგად ირკვევა, რომ ბავშვმა სასკოლო კურსის ძირითადი საკითხებიც კი არ იცის დამაკმაყოფილებლად, მასწავლებლებსა და მშობლებს შორის იწყება დაუსრულებელი დავა. სკოლის ცალკეული მუშაკები ასე ფორმალურად შედგენილი აკადემიური წარმატების ფურცლებით ცდილობენ დაუმტკიცონ განათლების ორგანოებს, რომ სკოლას ჰყავს წარჩინებული მოსწავლენი.

დღემდე სკოლებში არც თუ მცირე რაოდენობით, კვლავ მუშაობენ ძალზე მოუშაადებელი მასწავლებლები, რომლებსაც ამის გამო მოსწავლეთა შორის ავტორიტეტი დაკარგული აქვთ. მიუხედავად იმისა, რომ მათ სისტემატურად ეხმარებიან, მიუთითებენ, აფრთხილებენ, უსაყვედურებენ, ისინი კვლავ ერთ დღეზე რჩებიან. ზუსტად სკოლის ხელმძღვანელებისა და პედაგოგიური კოლექტივისათვის საკმარისად არის ცნობილი მათი სუსტი მუშაობა, მაგ-

რამ არ არის შექმნილი მტკიცე, ერთიანი საზოგადოებრივი აზრით, რათა ასეთი მასწავლებლები ჩამოაცილონ პედაგოგიურ საქმიანობას. ამის გვერდით, ზოგიერთ სკოლაში ფესვს იკიდებს კარჩავეტილობა, რაც იმით გამოიხატება, რომ მცოდნე, ენერგიულ ახალგაზრდა მასწავლებლებს სკოლის კარს უშვობენ, რასაც არაიშვიათად განათლების განვითარებებიც უწყობენ ხელს.

სასწავლო მუშაობის ხარისხის მასობრივად ამაღლებაზე ძალზე მძიმე გავლენას ახდენს რეპეტიტორობის პრაქტიკა, რაც უკანასკნელ ხანს ფართოდ ვრცელდება დედაქალაქისა და ზოგიერთი სხვა ქალაქის მრავალ სკოლაში. მასწავლებელთა ნაწილი, ერთმანეთთან წინასწარი შეთანხმებით, ხელოვნურად ქმნის პირობებს იმისათვის, რომ მშობლებმა კერძოდ ამხადონ თავიანთი ბავშვები მათემატიკაში, ფიზიკაში, ქიმიასა და სხვა საგნებში. ამ ნიადაგზე ცალკეულ სკოლებში მასწავლებლებსა და მშობელთა შორის ნორმალური ურთიერთობა ირღვევა და ზოგჯერ მწვავე კონფლიქტებში გადადის, რაც ძირს უთხრის მშობლებისა და ფართო საზოგადოების თვალში სკოლის ავტორიტეტს.

ასეთი მანკიერი პრაქტიკა პრინციპულსა და იდეურ მასწავლებლებში და მშობელთა შორის სამართლიან აღშვოთკებას იწვევს, მაგრამ ადგილებზე მის აღმოსაფხვრელად ევქიქურ ზოქებს არ ღებულობენ. ამას თან ერთვის ისიც, რომ მშობელთა შორის მუშაობას თანამედვერტული ხასიათი არა აქვს, არ ექვემდებარება სწავლების ხარისხის ამაღლების ჭეშმარიტ ამოცანებს, ამის გამო მოსწავლეთა აკადემიური წარმატების ამაღლების მიზნით სკოლისა და ოჯახის მიერ ერთობლივი ღონისძიების გატარება ვეღარ ხერხდება.

გასულ სასწავლო წელს საგანგებო მუშაობა ჩატარდა მედლების—აუქეთაოღ სქაკლასა და სანიმუშო ყოფაქცევის მქონე მოსწავლეთათვის დაწესებული ამ საპატიო ჯილდოს—პირიჭების საქმას მოაქვარიკებლად, რამაც დადებითი შედეგი გამოიღო. თუ 1965-1966 სასწავლო წლის ბოლოს რესპუბლიკაში 5044 მედალი გაიცა (მედალი მიეცა კურსდამთავრებულთა 6,3%), 1966-1967 სასწავლო წელს მედლების რიცხვი 495-მდე შემცირდა (მედალი მიიღო კურსდამთავრებულთა 0,98%-მა). მიუხედავად ამისა, ზოგიერთი ქალაქისა და რაიონის ცალკეულ სკოლებში მედლები ისეიმა მოსწავლეებმაც მიიღეს, რომლებიც საამისოდ დაწესებულ პირობებს ვერ უბასუხებდენ. მაგალითად, ქ. ქუთაისში, სადაც როგორც

სასწავლო-ტექნიკური მოწყობილობით, ისე კვალიფიციური მასწავლებლებით სკოლები უკეთ არიან უზრუნველყოფილი, 2000-მდე მოსწავლიდან მედალი მაიღო 8 მოსწავლემ, ქ. რუსთავში 1400-მდე მოსწავლიდან—14 მოსწავლემ, ქ. გორში და გორის რაიონში 1000-მდე მოსწავლიდან—6 მოსწავლემ, ჭიათურაში 600-მდე მოსწავლიდან 3 მოსწავლემ, ზესტაფონის რაიონში 800-მდე მოსწავლიდან 1 მოსწავლემ. ამავე დროს ზოგიერთ ისეთ რაიონში, რომლის სკოლებს ვერ კიდევ არა აქვთ მტკიცე სასწავლო ბაზა და უფრო ნაკლები რაოდენობით ჰყავთ გამოცდილი მასწავლებლები, მედლები დიდი რაოდენობით გაცეს. მაგალითად, ახმეტის რაიონში—9, მარნეულის რაიონში—7, სავარეჯოს რაიონში—5, წითელწყაროს რაიონში—6, ტყიბულში 9 მოსწავლე დაჯილდოვდა მედლით.

ეს ფაქტები იმაზე მეტყველებს, რომ ზოგიერთი სკოლის დირექტორი, მისი მოადგილე სასწავლო მუშაობის დარგში, აგრეთვე მასწავლებლობის მნიშვნელოვანი ნაწილი ვერ იხე ს თანამედევრულ პრინციპულობას, ხშირად ექცევა მშობლებისა და სხვა დაინტერესებული პირების გავლენის ქვეშ და მედლის მანიკების საკითხს წყვეტს არა დაწესებულ მოთხოვნათა შესაბამისად, არამედ არასაკმაო ნიშნებით და თავს იმათ იმართლებს, რომ ესა და ეს მოსწავლე სკოლაში ყველაზე უკეთესია და მას შეიძლება მიეცეს მედალი.

ასეთი განწყობილებით აიხსნება ის, რომ გასული სასწავლო წლის ბოლოს, მიუხედავად განათლების სამინისტროს მკაცრი გაფრთხილებისა, მედალოსნობის კანდიდატებად დამატებით წარმოადგინეს ზოგიერთი ძალზე დაბალი მომადების მოსწავლე. მაგალითად, ბათუმის 1-ლი საშუალო სკოლის მიერ წარმოდგენილი 3 მოსწავლიდან 2 იმდენად მოუმხადებელი აღმოჩნდა, რომ ვერ შეძლო ორი რიცხვის ჯამის კვადრატში ახარისხება, მარტივი სახის კვადრატული განტოლების ამოხსნა, მოცემული ტრიგონომეტრიული ფუნქციით დანარჩენი ფუნქციებას პოვნა; ასევე დაბალი მომხადება გამოიჩინეს მათემატიკაში ოჩამჩირის მე-2, ზუგდიდის მე-5, მახარაძის 1-ლი და მე-2, თბილისის 53-ე და 24-ე, ბათუმის რაიონის ჩაისტანის, თეთრი წყაროს რაიონის მანგლისის საშუალო სკოლის მიერ წამოყენებულმა მედლის კანდიდატებმა.

დასახელებული ნაკლოვანებანი არსებითად იმით არის განპირობებული, რომ სკოლებზე ხელმძღვანელობა და ზედამხედველობა

ზოგჯერ არა დგას პრინციპულ სიმაღლეზე. განათლების ადგილებში რივი ხელმძღვანელი ორგანოებისა და პედაგოგიური კაბინეტების მუშაკებისა და მეთოდისტთა აქტივის მიერ სკოლების სასწავლო-სააღმარდლო მუშაობის შემოწმება ხშირად ზერელე ხასიათს ატარებს და ნაკლოვანებათა გამოსწორების მიზნით გადამკრელი ღონისძიებანი არ ხორციელდება. თუმცა წარმატების ცხრილების, მეოთხედების და წლის ბოლოს პედაგოგიური საბჭოების სხდომებზე მოსმენილი ანგარიშებისა და სხვა ოფიციალური დოკუმენტების მიხედვით სკოლებში საქმე თითქოსდა ნორმალურად მიმდინარეობს, მართალია, არიან ოროსანი მოსწავლენი, მაგრამ ოთხოსან, ხუთოსანთა რიცხვიც არაა მცირე და მდგომარეობა საერთოდ ვითომცდა დამაკმაყოფილებელია, სკოლის საქმიანობის ღრმა და პირუთვნელი შემოწმების შედეგად კი ნათელი ხდება, რომ მოსწავლეთა წიგნიერებისა და საერთო კულტურის დონე ძალზე დაბალია, ხოლო მათი მომზადება ცალკეულ სასწავლო დისციპლინებში ზერელე და არამტკიცეა.

ამ უკანასკნელ წლებში მოპოვებული საგრძნობი წარმატებების მიუხედავად მრავალ სკოლაში ჯერ კიდევ არა დგას მოწოდების სიმაღლეზე ესთეტიკური აღზრდა. მუსიკა-სიმღერისა და ხატვის მასწავლებელთა მნიშვნელოვან ნაწილს საიმისო ცოდნა არა აქვს, რომ ამ საგნების სწავლება დამაკმაყოფილებლად წარმართოს. მეორე მხრივ დედაენისა და ლიტერატურის, ისტორიის, გეოგრაფიისა და სხვა საგნების მასწავლებლები საქმის ამ მხარეს საჭირო ყურადღებას არ აქცევენ და იმ მდიდარ მასალას, რაც პროგრამებსა და სახელმძღვანელო წიგნებშია მოცემული ესთეტიკური აღზრდის მიზნით, სრულიად ვერ იყენებენ. სკოლების დიდ ნაწილში მოწესრიგებული არ არის ესთეტიკური გარემო, არაა დამკარებელი ერთიანი ესთეტიკური რეჟიმი. სუსტია კავშირი სკოლასა და სკოლისგარეშე დაწესებულებებს შორის, ერთობლივი ღონისძიებანი ესთეტიკური აღზრდის დარგში არ ხორციელდება.

ის ფაქტი, რომ უკანასკნელ წლებში ჩვენი მოსწავლეები-საკავშირო სპარტაკიადებზე საპატიო ადგილს იკავებენ, თავისთავად მიუთითებს ამ მხრივ არსებული წარმატებების შესახებ. მიუხედავად ამისა, ფიზიკური კულტურის დონე მრავალ სკოლაში კვლავ დაბალია. მრავალ სკოლას არა აქვს სპორტული ღონისძიებების ჩასატარებლად სათანადო ბაზები, ხოლო ბევრგან არსებულ ბაზებს სრული დატვირთვით არ იყენებენ. მოსწავლეთა საკმაოდ დიდი ნა-

წილი ფიზკულტურის გაკვეთილებს არ ესწრება, ზოგ სკოლაში დაბალ დონეზე ტარდება ეს გაკვეთილები, სკოლისგარეშე ფიზკულტურულ ღონისძიებებში მოსწავლეთა მხოლოდ მცირე ნაწილია ჩაბმული.

მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებებია აგრეთვე სწავლებისა და სასკოლო მუშაობის ორგანიზაციის, მოსწავლეებელთა შორის მეთოდური მუშაობისა და სასკოლო საქმიანობის მთელ რიგ დარგებში.

ამ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრისა და სწავლა-აღზრდის გაუმჯობესების მიზნით კოლექტივამ მიიღო დადგენილება და სკოლების მუშაკთა კოლექტივებისა და განათლების ორგანოების წინაშე 1967-1968 სასწავლო წლისათვის დასახა შემდეგი ძირითადი ამოცანები:

საყოველთაო განათლება

ა. სასწავლო წლის დაწყებისთანავე სკოლებში უკლებლივ იქნეს ჩაბმული სკოლის ასაკის ყველა ბავშვი და მოზარდი, რის განხორციელებაც, არსებული კანონმდებლობის საფუძველზე, ადგილობრივ საბჭოებთან ერთად დაეკისროს: დამოუკიდებელი დაწყებითი სკოლების მეკოორაიონში—ამ სკოლების გამგეებს და იმ რვაწლიანი და საშუალო სკოლების დირექტორებს, რომლებზეც მიმავრებულია დაწყებითი სკოლა, რვაწლიანი და საშუალო სკოლებში—მათს დირექტორებს.

ბ. შედგეს I-VIII კლასების ასაკის იმ მოზარდთა სიები, რომლებსაც ფიზიკური და სხვა დეფექტის გამო არ შეუძლიათ იარონ სკოლებში, ცალკე გამოიყოს გონებრივი დეფექტის მქონე ბავშვები, დეფექტზე მითითებით, რაც დადასტურებულ იქნება ადგილობრივი საბჭოებისა და ექიმის მიერ.

მათ შორის იმ მოზარდებზე, რომლებსაც შეუძლიათ შინ დაძლიონ სასკოლო კურსი ინდივიდუალური მეცადინეობის გზით, მიამაგრონ მოსწავლეებები. ამ ბავშვების გვარები ცალკე დამატების სახით შეიტანონ სათანადო კლასის ჟურნალებში; სკოლების ხელმძღვანელებმა პირადი პასუხისმკებლობით უზრუნველკონ დასახელებული კატეგორიის ბავშვები კურსის ათვისებისათვის აუცილებელი პირობებით—სახელმძღვანელობით, სასწავლო ნივთებით,

მაღალხარისხოვანი კონსულტაციების ჩატარებით დაწესებულებულ
 დღეებში.

გონებრივი დევექტის მქონე ამ მოზარდებს სიები, რომელთა ჩაბმა სწავლებაში დასაჯდებელი წესით მოუხერხებელი ხდება, ა/წ 10 სექტემბრამდე წარმოდგენილ იქნეს განათლების სამინისტროში. სპეციალური სკოლებსა და საბავშვო სახლების სამმართველომ სექტემბრის ბოლომდე დააჯამოს ცნობები რესპუბლიკაში სწავლების გარეშე დარჩენილი სტუდენტთა გონებრივი დევექტის მქონე ბავშვების შესახებ და მათი სათანადო ტიპის სკოლებში მოსაწყობად წარმოადგინოს კონკრეტული ღონისძიებანი.

გ. რვაწლიანი სკოლის კურსდამთავრებულ მოსწავლეთა შემდგომი საფეხურის სკოლებში ჩაბმის საქმის აღრიცხვის მოწესრიგების მიზნით, უგელა რვაწლიან და საშუალო სკოლაში შემოდებულ იქნეს საგანგებო წიგნი, რომელშიც 1965-1966 წლის გამოწვევიდან დაწყებული, კოეფიციენტად აღინიშნება, თუ სად და რომელ სკოლაში გაწავრძობს სწავლას ან სად იმყოფება და რა საქმიანობას ეწევა ამ სკოლის რვაწლიანდამთავრებული მოსწავლე.

დ. განათლების განვითარების სექტემბრის პირველ დეკადაში ადგილობრივ საბჭოებთან ერთად საფუძვლიანად შეისწავლონ საყოველთაო განათლების განხორციელების მდგომარეობა რაიონში, ქალაქში, ეს საკითხი განსახილველად შეიტანონ რაიონულ, საქალაქო საბჭოებში და არა უგვიანეს 20 სექტემბრისა განათლების სამინისტროს წარმოუდგინონ კონკრეტული ანგარიში მათ მიერ ამ მიმართულებით ჩატარებული მუშაობის შესახებ მოსწავლეთა კონტინგენტის გეგმის შესრულების, სკოლიდან ჩამოცილებული ბავშვების სწავლებაში ჩაბმის, ფიზიკური და გონებრივი დევექტის მქონე ბავშვების შესახებ აუცილებელი ცნობების თანდართვით.

ე. დავეალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის წევრებს აშ. აშ. ა. კვაჭაძეს, დ. ჯავახიას და ვ. ჩინჩალაძეს 15 ოქტომბრამდე შემოიტანონ განათლების სამინისტროს კოლეგიაზე განსახილველად საკითხი რესპუბლიკის სკოლებში საყოველთაო განათლების განხორციელების დარგში არსებული მდგომარეობის შესახებ.

სასწავლო-მეცნიერული ბაზა

ა. მტკიცედ იქნეს გათვალისწინებული, რომ ამჟამად სწავლებაში ახალი ტექნიკური საშუალებების დანერგვისა და არსებულ

საშუალებათა მაქსიმალურად გამოყენების გარეშე სკოლა ვერა
ლებს დასახული ამოცანების გადაწყვეტას; გატარდეს ღონისძიება-
ნი, რათა ეს საქმე სკოლების პედაგოგიური კოლექტივების ერთო-
ბლივი და შეუნელებელი ზრუნვის საგნად იქცეს.

ბ. კატეგორიულად აიკრძალოს, თუნდაც მეცადინეობათა
ცვლიანობის წემცირების საბაბით, სასწავლო კაბინეტების გაერ-
თიანება; კაბინეტები უზრუნველყოფილი იქნეს აუცილებელი დგამ-
ავეჯით, ელექტროგაყვანილობით, წყლით, დაბნელებით, საჭირო-
ხელსაწყო-იარაღებით, მოდულებით და სხვადასხვა აუცილებელი
მასალებით.

გ. სრულ წესრიგსა და მზადყოფნაში იქნეს მოყვანილი კაბი-
ნეტების, ლაბორატორიების, სახელოსნოების იარაღ-მოწყობილობა,
სამაგალითოდ იყოს დაყენებული მათი მოვლა-დაცვის საქმე; ფიზი-
კის, ქიმიის, ბიოლოგიის და სხვა საგნების იმ მასწავლებლებს,
რომლებიც არ უვლიან კაბინეტებს და არ იყენებენ მათ სწავლე-
ბაში, ჩამოერთვათ ვაკვეთილები ამ საგნებში.

დ. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს სწავლებაში კინო-
გაკვეთილების დანერგვას, ტელეზედვას, მაგნიტოფონის, დია და
ეპიროპროექციებისა და სხვა თანამედროვე ტექნიკურ საშუალე-
ბათა გამოყენებას და ამ მიზნით საწევო დახმარების საქმის ორგა-
ნიზებას.

ე. ბოლომდე აღმოიფხვრას ის დაუშვებელი უყურადღებობა,
რასაც უკანასკნელ ხანებში იჩენენ მრავალ სკოლაში სასწავლო-
საცდელი ნაკვეთებს მოვლისა და დაცვის მიმართ; გატარდეს
ქმედითი ღონისძიებანი, რათა სასწავლო-საცდელი ნაკვეთები ბიო-
ლოგიისა და ქიმიის სწავლებისას სოფლის მეურნეობაში მოსწავ-
ლეთა საცდელი მუშაობის სანიმუშო ლაბორატორიებად იქცნენ.

ვ. სადაც შესაძლებელია, გადაიდგას ნაბიჯები სკოლებში
ტექნიკურ საშუალებათა კაბინეტების მოსაწყობად.

მიზნიერებათა საფუძვლების სწავლება

ა. შეიქმნას სკოლებში ყველა საიშისო პირობა, რომ ყოველი
მასწავლებელი სისტემატურად მუშაობდეს თავის თავზე, ეცნობო-
დეს ყველა მნიშვნელოვან სიახლეს საკუთარ სპეციალობაში და
აქტიურად მონაწილეობდეს მასწავლებლების კოლექტიურ მეთო-
დურ საქმიანობაში, სისტემატურად ვითარდებოდა მათი ურნალ-გაზე-

F3189

თებს და კარგად იყოს გარკვეული ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკური და კულტურული განვითარების საქმეში.

ბ. ბოლომდე აღმოთხვრას სასწავლო პროგრამებისადმი თვითნებური დამოკიდებულება, მათი შეკვეცა და გაუბრალოება, სკოლის მუშაკებში განმტკიცდეს, იმის შეგნება, რომ სასწავლო პროგრამა არის სახელმწიფო დოკუმენტი, რომლის მთლიანად და მალხაზარისხვნად ათვისება მოსწავლეთა მიერ თვით სკოლაში გაკვეთილების მაღალ დონეზე ჩატარებით ურღვევი კანონი და მოვალეობაა ყოველი მასწავლებლისათვის. აღიკვეთოს რეპეტიტორობის პრაქტიკა, რაც უტეხს სახელს სკოლას. აღდგეს თავის უფლებებში დამატებითი ინდივიდუალური მუშაობის პრაქტიკა თვით საგნის მასწავლებლის მიერ იმ მოსწავლეებთან, რომლებსაც ეს სჭირდებათ.

გ. თანმიმდევრული, სისტემატური მუშაობა გაიშალოს იმ მიზნით. რათა ამალდეს აკადემიური წარმატების შეფასების ნიშან „3“-ის როლი და ღირსება. ერთობლივი ქმედითი ღონისძიებანი გატარდეს იმ მიმართულებით, რომ ეს შეფასება მხოლოდ იმ მოსწავლეებს ეძლეოდეს, რომლებმაც ნამდვილად მკვიდრად იციან სასწავლო სტგნის მინიმუმი. გატარდეს ქმედითი ღონისძიებანი „4“-ისა და „5“-ის გაუფასურებისა და საერთოდ წარმატების შეფასების საქმეში თვალის ახვევის პრაქტიკის წინააღმდეგ, რაც ასე სცემს მოსწავლეობისა და საზოგადოებრიობის თვალში სკოლის ავტორიტეტს.

დ. ჯეროვანი ყურადღება მიექცეს დაწყებით განათლებას. დაწესდეს მტკიცე ზედამხედველობა დაწყებითი კლასების მასწავლებელთა მუშაობაზე და მიღწეული იქნეს ის, რომ ამ კლასებში ბავშვები დაწესებული პროგრამების ფარგლებში კარგად ეუფლებოდნენ დედაენას, რუსულ ენას, თვლა-ანგარიშს, გამომუშავებული ჰქონდეთ შრომის უნარი და კულტურა, უყვარდეთ წიგნი, სწავლა და შრომა.

ე. ყურადღების ცენტრში დადგეს დედაენისა და ლიტერატურის სწავლება. მთავარ ამოცანად იქნეს დასახული მოსწავლეებში დამოუკიდებელი კითხვის ინტერესის გაღვივება და სწორმეტყველებისა და სწორი წერის ჩვევების დანერგვა და დამოუკიდებელი აზროვნების, დამოუკიდებლად წერის უნარ-ჩვევების გამომუშავება. მკაცრი ბრძოლა გაიხადეს ე. წ. „შპარგალკების“—სკოლის ამ სამარცხვინო სენის—წინააღმდეგ.

სკოლებში დაწესდეს ერთიანი ენობრივი რეჟიმი და ენის სისწორის დაცვა ყველა მასწავლებლისა და მოსწავლის საპატიო მოვალეობად იქცეს.

ვ. განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს რუსული ენის სწავლების საქმეს. მიღებული იქნეს გადამჭრელი ზომები, რათა სკოლები ამ საგანში უზრუნველყოული იქნენ კვალიფიციური მასწავლებლებით. რუსული ენის კარგად დაუფლების მიზნით გაკვეთილებთან ერთად ფართოდ იქნეს გამოყენებული პრაქტიკით გამართლებული კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის სხვადასხვა ფორმები—კლასგარეშე კითხვა, თემატიკური დილა-საღამოების მოწყობა, აღმანახებისა და სხვადასხვა ფურცლების შედგენა რუსულ ენაზე, კინო, ტელხედვა და სხვ.

ზ. ჯეროვანი ყურადღება მიექცეს უცხო ენების სწავლებას. უცხო ენების შერჩევისას მტკიცედ იქნეს დაცული ინგლისურ, ფრანგულ, გერმანულ ენათა პროპორციული შეფარდება დაწესებული ნორმების მიხედვით.

თ. ისტორიის, საზოგადოებათმცოდნეობის, გეოგრაფიის სწავლებისას ფაქტების, მოვლენებისა და სპეციალური ნომენკლატურის მკვიდრად შესწავლასთან ერთად ჯეროვანი ყურადღება მიექცეს შესწავლილი მასალის განზოგადებას, ისტორიული მოვლენებისა და გეოგრაფიული ფაქტორების როლისა და ადგილის სწორად განსაზღვრას, მოსწავლეებში მწყობრი მცნეიერული თვალსაზრისის შემუშავებას.

ი. არსებითად გაუმჯობესდეს მათემატიკური დისციპლინების სწავლება. პროგრამით დაწესებული მასალის მწყობრად, გასაგებად, თვალსაჩინოდ გადაცემასთან ერთად, განსაკუთრებული ადგილი დაეთმოს თანმიმდევრულ სისტემატურ ვარჯიშს სათანადო სიძნელის ამოცანების ამოხსნისა და მაგალითების გამოყვანაზე მათემატიკური დისციპლინების კურსიდან. იმ მასწავლებლებს, რომელთა მოსწავლეების უმრავლესობა დაუფლებული არ არის საგანს და ვერ ახერხებს საპროგრამო კურსიდან საშუალო სიძნელის ამოცანების ამოხსნას, ჩამოერთვათ გაკვეთილები ამ საგანში.

კ. ბუნებათმცნეიერული საგნების—ფიზიკის, ქიმიის, ბიოლოგიის სწავლებისას ყურადღების ცენტრში იქნეს დაყენებული კურსის თეორიული დებულებების მკვიდროდ დაკავშირება სავალდებულო პრაქტიკულ ვარჯიშთან, ლაბორატორიულ მუშაობასთან,

თვითკეთებასთან, მიზნობრივი ხასიათის ექსკურსიებთან და მუშაობასთან. ლის სასწავლო მიწის ნაკვეთზე საცდელ მუშაობასთან.

წრომითი პოლიტექნიკური აღზრდა

ა. წრომითი პოლიტექნიკური აღზრდის მთავარ ამოცანად იქნეს დასახული მოზარდებში წრომისადმი საყვარულის აღზრდა, მოსწავლეთა ტექნიკური აზროვნებისა და კონსტრუქტორული ნიჭის განვითარება, მათი ტექნიკური ცოდნის დონის მასობრივად ამაღლება;

ბ. სათანადო დახმარებისა და ზედამხედველობის მეშვეობით ქმედითი ზომები იქნეს განხორციელებული, რათა საპროგრამო მასალა წრომითი პოლიტექნიკური სწავლების დარგში ყოველი მასწავლებლის მიერ სრულად იქნეს გავლილი;

გ. სკოლის ხელმძღვანელებმა მიიღონ საჭირო ზომები, რათა სასკოლო ნაკვეთები, სახელოსნოები და კაბინეტები სრულყოფილად იყოს მოწყობილი და სისტემატურად წევისოს სათანადო ხელსაწყოებითა და მასალებით; სახელოსნოებსა და კაბინეტებში მტკიცედ იქნას დაცული უსაფრთხოების ტექნიკა და სანიტარულ-ჰიგიენური წესები;

დ. გადაჭრით იქნეს გაუმჯობესებული საცდელი მუშაობა მიწის ნაკვეთზე და ამ მიზნით ფართოდ იქნეს გამოყენებული სკოლის კავშირი რაიონში არსებულ საცდელ სადგურებთან, ლაბორატორიებთან, კოლმეურნეობებთან, საბჭოთა მეურნეობებთან.

ე. გადაჭრით იქნეს გაუმჯობესებული საწრეო სასკოლო და სკოლისგარეშე მუშაობა ნორჩ ტექნიკოსთა და ნორჩ ნატურალისტთა წორის, პერიოდულად მოაწყოს მათი ნამუშევრების შინა-სასკოლო და რაიონული გამოფენები;

ვ. სისტემატური ხასიათი მიეცეს მუშაობას მოსწავლეთა პროფესიული ორიენტირებასავე და ამ მიზნით სკოლების მუშაკებთან ერთად ფართოდ იქნეს გამოყენებული ლექციები და საუბრები მოწვეულ პირთა მეწეობით, ექსკურსიები და სხვა სათანადო საშუალებანი.

აღმზრდელობითი მუშაობა

ა. პედაგოგიურმა კოლექტივებმა დასძლიონ შაბლონი და ერთფეროვნება და იღეურ-აღმარდელობითი მუშაობის ამოცანები განახორციელონ სწავლებისა და სკოლისგარეშე მუშაობის მჭიდრო

ურთიერთკავშირის გზითა და მრავალფეროვანი მეთოდებით. ძირითად ამოცანად დასახონ მოსწავლეთა კომუნისტური, მეცნიერულ-ათეისტური სულისკვეთებით აღზრდა, ცოდნისადმი მათი შემეცნებითი აქტივობის ამაღლება, მეცნიერებისა და ტექნიკის უახლესი მიღწევებისადმი ბავშვთა ინტერესის გაღვივება, სწავლისა და შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულების ფორმირება, ძმური და მეგობრული ურთიერთობის განმტკიცება და სხვ.

ბ. კლასის ხელმძღვანელებმა და მასწავლებლებმა სრულყოფილ კლასგარეშე და სკოლისგარეშე აღმზრდელობითი მუშაობის შინაარსი, ფორმები და მეთოდები და დაუქვემდებარონ ისინი მოსწავლეთა მიერ მეცნიერებათა საფუძვლების დაუფლებას და მათ აღზრდას კომუნისტური სულისკვეთებით. ზუსტად გაითვალისწინონ ბავშვთა ინტერესები, თვითმოქმედება, სურვილები და ასაკობრივი თავისებურებანი. განსაკუთრებული მეთვალყურეობა გაუწიონ იმ ბავშვებს, რომლებსაც უჭირთ საერთო წესებისადმი დაქვემდებარება და გულთბილი დამოკიდებულება გამოიჩინონ მათადმი.

გ. სკოლის დირექტორებმა ერთიორად დარაზმონ სკოლის მუშაკთა კოლექტივი მოსწავლეთა ზორის ზეგნებულ დისციპლინის განმტკიცებისათვის; მიიღწიონ იმას, რომ ყოველი მასწავლებელი, კლასის ხელმძღვანელი საფუძვლიანად იცნობდეს თითოეული ბავშვის თავისებურებებს, ოჯახურ მდგომარეობასა და გარემო პირობებს; გაატარონ ღონისძიებანი, რათა ამ საქმეში აქტიურად ჩაებან სასკოლო კომკავშირული და ბიონერული ორგანიზაციები და ფართო საზოგადოებრიობა. თავიდანვე მიიღონ გამაჯრთხილებელი ზომები იმ ბავშვთა მიმართ, რომლებიც არ ემორჩილებიან დისციპლინას.

დ. კატეგორიულად აიკრძალოს განათლების განყოფილების დახტურის გარეშე უდისციპლინობის მოტივით ბავშვების გადაყვანა ერთი სკოლიდან მეორეში და უდისციპლინობისადმი მიდრეკილების მქონე ბავშვების გამოსწორება პედაგოგიური კოლექტივების ღირსების საქმედ გადაიქცეს.

ე. კლასისა და სკოლისგარეშე აღმზრდელობით მუშაობაში აქტიურად იქნენ ჩაბმული კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის ორგანიზატორები. განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველომ სასწავლო წლის დაწყებისათვის სკოლები უზრუნველყოს

მითითებებით ორგანიზატორთა მუშაობის შინაარსის, ფორმებისა და მეთოდების შესახებ.

მსთებრივი ალზრდა

ა. გატარდეს აუცილებელი ღონისძიებანი, რათა ამ საქმიანობაში მთელი სასკოლო კოლექტივების ერთობლივად ჩაბმით სკოლებში შეიქმნას ერთიანი ესთეტიკური რეჟიმი. ამის შესაბამისად მოწესრიგდეს სკოლის ეზო-გარემო, სასკოლო შენობათა ფასადი, ინტერიერები, დერეფნები, სასკოლო ოთახები. სათანადო ყურადღება მიექცეს მასწავლებელთა და მოსწავლეთა ჩაცმულობაში სიფაქიზეს და ზომიერების დაცვას.

ბ. სკოლის ხელმძღვანელებმა მზრუნველი დამოკიდებულება გამოიჩინონ და შექმნან პირობები მუსიკისა და ხატვის სწავლების გასაუმჯობესებლად, ხოლო დედაენისა და ლიტერატურის, ისტორიის, გეოგრაფიისა და სხვა საგნების სწავლებისას ესთეტიკური აღზრდის მიზნით ფართოდ გამოიყენონ სათანადო საპროგრამო მასალები.

გ. ამთავითვე გაიშალოს ფართო მოსამზადებელი მუშაობა იმ მიზნით, რათა მოსწავლეთა მასობრივი მონაწილეობით ჩატარდეს ბავშვთა მხატვრული თვითმოქმედების VI რესპუბლიკურს ოლიმპიადა და მასში წარმოდგენილი იქნეს ხელოვნების ყველა ძირითადი დარგი—მუსიკა, სიმღერა, ქორეოგრაფია, ფერწერა, ქანდაკება, ხელოვნების გამოყენებითი დარგები, დეკლამაცია თეატრალური ხელოვნება და სხვ.

დ. მხატვრული აღზრდის რესპუბლიკურმა სამეცნიერო მეთოდურმა კაბინეტმა აქედანვე მიიღოს საჭირო ზომები რათა სკოლები და სკოლისგარეშე დაწესებულებანი ოლიმპიადისათვის მზადების პროცესში უზრუნველყოფილი იყვნენ აუცილებელი მითითებებითა და მასალებით, ოპერატიული ხელმძღვანელობითა და დახმარებით.

ფიზიკური ალზრდა

ა. ფიზიკური აღზრდის დარგში ძირითად ამოცანად იქნეს დასახული კომპლექსური გამაჯანსაღებელი ღონისძიებების განხორციელება, მათში ბავშვთა მასობრივად ჩაბმა, ფიზკულტურის გაკვე-

თილების მაღალ დონეზე ჩატარება, სანიტარულ-ჰიგიენური რეჟიმის მტკიცედ დაცვა და მოზარდთა თავდაცვითი უნარიანობის განმტკიცება-გაძლიერება.

ბ. მიღებულ იქნეს საჭირო ზომები, რათა ყველა სკოლაში თანდათანობით შეიქმნეს პირობები ფიზიკური აღზრდის პროგრამით გათვალისწინებული აუცილებელი ვარჯიშების ჩასატარებლად სკოლის შენობასა და ეზოში. კატეგორიულად აიკრძალოს მოსწავლეთა განთავისუფლება ფიზკულტურის გაკვეთილებიდან და იმ ბავშვებისათვის, რომლებიც ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო საჭიროებენ საგანგებო მიდგომას, ჯგუფური და ინდივიდუალური წესით ეწყობოდეს სათანადო ვარჯიშები.

გ. ზუსტად დაწესებულ ვადებში ტარდებოდეს ბავშვთა ღრმა და მიმდინარე სამედიცინო შემოწმება, აცრები, სკოლის შიდა სათავსების დასუფთავება, საკლასო ოთახების განიავება და სხვა აუცილებელი სანიტარულ-ჰიგიენური ღონისძიებანი. სუსტი ჯანმრთელობის ბავშვებს დროულად ეწეოდეს საჭირო დახმარება.

დ. ჯეროვანი ყურადღება მიექცეს სკოლებში მოსწავლეთა მიერ საპაერო-ქიმიური თავდაცვის წესების შესწავლა-დაუფლებას და სანიტარული მიზნების ათვისებას.

ე. განმტკიცდეს კავშირი სკოლებსა და სკოლისგარეშე დაწესებულებებს შორის და სისტემატურად, ორგანიზებულად ტარდებოდეს მოსწავლეთა სპორტული შეჯიბრებანი, ლაშქრობები და სხვა სახის მასობრივი ფიზკულტურულ-გამაჯანსაღებელი ღონისძიებანი.

მშობელთა უორის მუშაობა

ა. სკოლის მუშაკებმა და განათლების განყოფილებებმა მტკიცედ გაითვალისწინონ, რომ მხოლოდ სკოლისა და ოჯახის მჭიდრო, საქმიანი თანამშრომლობით შეიძლება წარმატებით გადაიჭრას ის დიდი ამოცანები, რაც სკოლას აქვს დაკისრებული კომუნისტების მშენებელი, მაღალი მორალური თვისებებით აღჭურვილი ახალი ადამიანის აღზრდის საქმეში.

ბ. მშობელთა საზოგადოებრიობის ორგანოს—მშობელთა კომიტეტისა და საერთოდ მშობლებთან მთელი მუშაობა იმგვარად წარმართოს, რომ იგი მთლიანად ექვემდებარებოდეს მოსწავლეთა

ცოდნის ხარისხის ამაღლებასა და მათ შორის შეგნებული დისკობ-
ლინის განმტკიცებას.

გ. სკოლებმა ერთობლივად დარაზმონ მშობლები საიმისოდ, რომ მათი ინიციატივითა და ხელმძღვანელობით სკოლას პრაქტიკულად შეეწყოს ხელი საყოველთაო სავალდებულო განათლების განხორციელებაში, ხელმოკლე ოჯახების ბავშვებისათვის ნივთიერი დახმარების აღმოჩენაში, ბავშვთა უმეტეაღლყურეობის დაძლევაში, კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუწაობის ორგანიზებულად მოწყობაში, „მოსწავლეთა წესების“ შესრულებაზე მეთვალყურეობაში, სკოლის სამეურნეო და სანიტარული კეთილმოწყობის საქმეში და სხვ.

დ. სკოლებმა სისტემატურად აწარმოონ კვალიფიციური პედაგოგიური პრობაგანდა მწობელთა შორის ბავშვთა კომუნისტური აღზრდის ძირითადი ამოცანების, ბავშვთა აღზრდისა და განათლების წინაარსის, ფორმებისა და მეთოდების შესახებ; მიიღწიონ იმას, რომ ბავშვების აღზრდის საქმეში მათი მრვალეობის შესახებ მშობლები კონკრეტულ რჩევა-დარიგებას იღებდნენ.

მეღლებიხ მიწიზება

ა. დაწესდეს, რომ 1967-1968 სასწავლო წლის ბოლოს მასობრივმა და ნაღამოს საშუალო სკოლებმა მეღალზე დასაჯიღღობლად შეიძლება წარმოადგინონ X (XI) კლასების მხოლოდ ის მოსწავლენი, რომლებიც: IX (X) კლასში სწავლის, შრომისა და ყოფაქცევის მხრივ მოწინავეებად ითვლებოდნენ: X (XI) კლასებში სანიმუშონი არიან სწავლაში, შრომისა და ყოფაქცევაში და ყოველი მეოთხედის ბოლოს ყველა ძირითად საგანში მხოლოდ მაღალი შეფასება აქვთ; სასწავლო წლის პირველ და მეორე ნახევარში განათლების განყოფილებათა მიერ დეღაენასა და მათემატიკაში ზეღამეღვეღობის წესით ჩატარებულ საკონტროლო წერით ნამუშევრებში მიიღებენ შეფასებას არანაკლებ „4“-ისა და „5“-ისა, ყველა საგანში წარმატებით ჩააბარებენ საშუალო განათლების ატესტატის მისაღებ გამოცდებს; მონაწილეობას მიიღებენ მათემატიკური ან ლიტერატურული ოღმპიადის დასკვნის ტურში და დაჯიღღობებიან პირველი, მეორე ან მესამე ხარისხის დიპლომით.

ბ. ერთი სკოლიდან სხვა სკოლის დამამთავრებელ X (XII) კლასში გადასული მოსწავლე კარგავს მედლის მიღების უფლებას; მედლებს ვერ მიიღებენ აგრეთვე ის მოსწავლენიც, რომლებიც თავს აარიდებენ განათლების განყოფილებების მიერ ჩატარებულ საკონტროლო წერებს და მონაწილეობას ვერ მიიღებენ ოლიმპიადების დასკვნით ტურში. ოლიმპიადების დამატებითი ტურები არ მოეწყობა.

გ. დავეალოს განათლების სამინისტროს სამმართველოთა უფროსებს დ. ჯავახიას, რ. კანდელაკს, ვ. ჩინჩალაძეს შეიმუშაონ კონკრეტული მითითებანი განათლების განყოფილებათა მიერ ჩასატარებელი საკონტროლო წერთი სამუშაოებისა და ოლიმპიადების მოწყობის ორგანიზაციის შესახებ და სასწავლო წლის დასაწყისშივე უზრუნველყონ, რომ მათ ყველა სკოლა იცნობდეს.

დ. განათლების განყოფილებებმა და საშუალო სკოლის დირექტორებმა ზუსტად განუმარტონ პედაგოგებს, მოსწავლეებს, მწიგნობლებს და ფართო საზოგადოებრიობას მედლების მინიჭების ეს წესი.

* * *

კოლეგიის დადგენილების საფუძველზე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრომ გამოსცა ბრძანება, რომ კოლეგიის 1967 წლის 21 აგვისტოს დადგენილება სასწავლო წლის დაწყებისთანავე გულდასმით იქნეს განხილული ყველა სკოლაში და საფუძველად დაედოს სასწავლო-სააღმზრდელო მუშაობას. ამ ბრძანების საფუძველზე განათლების განყოფილებებმა სათანადო ღონისძიებანი განახორციელონ სკოლებში, ხოლო განათლების სამინისტროს სკოლების, მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის და დაუსწრებელი სწავლებისა და სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველოებმა სისტემატურად შეამოწმონ დადგენილების შესრულების მიმდინარეობა და შედეგები წარმოადგინონ განათლების სამინისტროს კოლეგიაზე განსახილველად.

ბრძანებაში აღნიშნულია, რომ სკოლის წინაშე დასახული ამოცანების წარმატებით გადაჭრა პირველ რიგში დამოკიდებულია ჩვენს სახალხო მასწავლებლებზე, საქმისადმი მათ ინტერესზე და მათდამი ყოველდღიურ ზრუნვაზე, იმაზე, თუ როგორ პირობებს შეექმნით, რათა მასწავლებლობის მეცნიერული მომხადების დონე და პედაგოგიური ოსტატობა მასობრივად ამაღლდეს. ამასთან

სკოლის მუშაობის არსებითად გაუმჯობესება შეუძლებელია მხოლოდ
ნავეთა გამოცდილების ფართოდ დაწერგვის და სკოლაში შრომის
მტკიცე დისციპლინისა და ერთიანი, მკვიდრი რეჟიმის დამყარე-
ბის გარეშე.

ბრძანება ავალებს განათლების ადგილობრივ ხელმძღვანელ
ორგანოებს, სკოლის დირექტორებს და მათ მოადგილეებს, განათ-
ლების სამინისტროს სამმართველო-განყოფილებებს ყოველდღიუ-
რად იზრუნონ მასწავლებელთა საჭიროებებზე, გაუწიონ მათ მო-
რალური მხარდაჭერა, მოაწყონ სუსტი მასწავლებლები სხვა შესა-
ფერ სამუშაოზე და სისტემატურად განახორციელონ ღონისძიე-
ბანი მოწინავეთა გამოცდილების განზოგადებისა და პედაგოგიური
შრომის სწორად და უნარიანად წარმართვისათვის.

* * *

ახალი, 1967-1968 სასწავლო წელი განსაკუთრებულია, საიუ-
ბილეოა. სკოლებმა, მასწავლებლებმა და სახალხო განათლების
ყველა მუშაკმა საბჭოთა ხელისუფლების ნახევარ-საუკუნოვან
იუბილეს ახალი, დიდი წარმატებებით უნდა უპასუხოთ მოზარდი
თაობის, ახალი ადამიანის სწავლა-აღზრდის კეთილშობილურ, საპა-
ტიო საქმეში.

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვისა და განათლების სამინისტროების 1967 წ. 11 აბვიტოს
ბრძანება № 960—465/ო

1967 წლის ივლისი

მოსწავლეთა ჯანმრთელობის დაცვის შემდგომი გაუმჯობესების
ლონისძიებათა შესახებ

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვისა და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროები აღნიშნავენ, რომ შემდგომი ორგანოების დადგენილება — საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ, მოზარდი თაობის სწავლა-აღზრდისა და ჯანმრთელობის გაუმჯობესების მიზნით დიდ ამოცანებს სახავს.

უკანასკნელ წლებში ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოების მიერ გატარებული ღონისძიებების შედეგად მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა მოსწავლეთა ჯანმრთელობის დაცვა და მათი ფიზიკური განვითარების მაჩვენებლები. მცირდება მოსწავლეთა დაავადებანობა. ამასთან ერთად გაიზარდა არამოავადე მოსწავლეების რაოდენობა. თუ 1959 წელს ყოველ ას მოსწავლეზე მოდიოდა 29, 1966 წელს მოდის 55 არამოავადე მოსწავლე.

მნიშვნელოვანი ცვლილებები მოხდა დაავადებათა სტრუქტურაში. 6,1%-დან 1,6%-მდე შემცირდა ინფექციურ დაავადებათა ხვედრითი წონა. ამის შედეგად მნიშვნელოვნად შემცირდა აგრეთვე მოსწავლეთა მიერ ავადმყოფობის გამო გაცდენილ დღეთა რაოდენობა. შესწავლილ მოსწავლეთა 84% საშუალო და საშუა-

ლოზე მაღალი ფიზიკური განვითარებისა, 13% მაღალი მხოლოდ 3%-ა დაბალი ფიზიკური განვითარებისა.

მიუხედავად შემოდინიშნული წარმატებებისა, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებს მოსწავლეთა ჯანმრთელობის დაცვის საქმეში კვლავ აქვს ადგილი ნაკლოვანებებს. ჯერ კიდევ არ არის აღკვეთილი მოსწავლეთა ზედმეტი დატვირთვა სავალდებულო სასწავლო მეცადინეობათ და სხვა დავალებებით, რაც უარყოფით გავლენას ახდენს მოსწავლეთა ჯანმრთელობაზე.

სასკოლო ფართობის საკმაო რაოდენობის უქონლობისა და მთელი რაგი სკოლებს შენობათა უვარგისობის გამო, ბევრგან მეცადინეობა ორ, ხოლო ზოგჯერ სამ ცვლად მამდინარეობს. არა-დამაკმაყოფილებლად სრულდება საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს 1963 წლის 21 ივლისის № 535/ო, 1964 წლის 28 ნოემბრის № 366/ო და საქართველოს სსრ განათლებისა და საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების 1966 წლის 8 აგვისტოს № 401—517/ო ერთობლივი ბრძანებები. მრავალ სკოლაში საკლასო ოთახები არ არის უზრუნველყოველი შესაფერისი განათებით, არ ხდება საკლასო ოთახების განიავება გაკვეთილებსა და ცვლებს შორის.

სასკოლო ინვენტარის ერთი ნაწილი უხარისხოდ და არა სტანდარტულია. ჯერ კიდევ ხშირად მოსწავლეები სხედან მათი ასაკისა და ფიზიკური განვითარებისათვის შეუფერებელ მერხებზე, რაც იწვევს ხერხემლის გამრუდებასა და გულმკერდის დეფორმაციას; ამავე დროს ასეთი ფიზიკური დეფექტების მქონე მოსწავლეთა გასაჯანსაღებლად სამკურნალო დაწესებულებები ნაკლებად ზრუნავენ. სკოლებსა და პოლიკლინიკებში მათთვის არ არის შექმნილი სათანადო კაბინეტები და არ ტარდება მკორეგირებელი ვარჯიშები.

დაწესებულ ვადებში არ წარმოებს მოსწავლეთა ღრმა სამედიცინო შემოწმება, ხოლო ზოგჯერ იგი უხარისხოდ ტარდება. უგულებელყოფილია მოსწავლეთა სისხლის წნევის გასინჯვა. მოწესრიგებული არ არის მოსწავლეთა დაყოფა სამედიცინო ჯგუფებად; ბავშვებსა და მოზარდებში დაბალ დონეზე ტარდება სამკურნალო პროფილაქტიკური და გამაჯანსაღებელი მუშაობა: არ ხდება ყველა დაავადებული ან ჯანმრთელობის მხრივ გადახრის მქონე ბავშვების გამოვლენა და მათი დისპანსერიზაცია; მოუწესრიგებ-

ლია სანიტარული და სხვა გამაჯანსაღებელი დაწესებულებების საგზურების მოსწავლეთა შორის განაწილების საქმე.

სკოლები არ არის დაკომპლექტებული კვალიფიციური სამედიცინო კადრებით. რაიონების უმრავლესობაში სკოლის ექიმის თანამდებობა შეთავსებითაა დაკავებული, ხოლო ზოგჯერ ეს ადგილი შეუფერებელი სპეციალობის მქონე პირებს უკავიათ. სანიტარული და სკოლის ექიმები ნაკლებ ყურადღებას უთმობენ სკოლის სანიტარულ-ჰიგიენური მდგომარეობის გულდასმით შესწავლას და მოსწავლეთა დღის რეჟიმის სწორად ორგანიზებას.

რესპუბლიკის სკოლების უმრავლესობაში მოსწავლეები არ არიან უზრუნველყოფილი ცხელი საუზმით და სადილებით. ბუფეტების გარკვეული ნაწილი ჯერ კიდევ შეუფერებელ სათავსოებშია მოთავსებული; არ არის დანერგილი კვების „ტალონური“ სისტემა, რესპუბლიკის არც ერთ სკოლაში მრავალშვილიან, უღედმამო და ხელმოკლე ოჯახის შვილებს არ ეძლევათ საუზმე უფასოდ. რესპუბლიკის ბევრ სკოლაში საექიმო პერსონალისათვის არ არის შექმნილი საჭირო პირობები.

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეთა ჯანმრთელობის დაცვა-გაუმჯობესების შესახებ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1966 წლის 10 ნოემბრის დადგენილების შესაბამისად

გ ბ რ ძ ა ნ ე ბ თ

1. ავზახეთისა და აჭარის ასსრ ჯანმრთელობის დაცვისა და განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების ჯანმრთელობის დაცვისა და განათლების განყოფილებათა გამგებმა:—განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ მოსწავლეთა სამედიცინო მომსახურების საქმეს, ღრმა სამედიცინო შემოწმების ხარისხიანად ჩატარებას, სკოლების სანიტარულ-ჰიგიენური მდგომარეობის გულდასმით შესწავლას და მათ დაკომპლექტებას სამედიცინო კადრებით არსებული ნორმატივებს მიხედვით.

უზრუნველყონ საქართველოს სსრ განათლების და საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების 1966 წლის 8 აგვისტოს № 901—517 ერთობლივი ბრძანების ზუსტად შესრულება;

განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ პირველი კლასისა და საერთოდ სასკოლო ასაკის ბავშვთა ღრმა სამედიცინო შემოწმების ხარისხს, სასწავლო წლის დაწყების წინ ჩატარონ მოსამზადებელი

სამუშაოები სკოლის საექიმო და საშუალო სამედიცინო პერსონალთან, გამოყონ ბავშვთა პოლიკლინიკებიდან სათანადო სპეციალურ ტები და უზრუნველყონ საექიმო შემოწმებით გამოვლინებულ ავადმყოფ ბავშვთა სამედიცინო მომსახურება;

საკვირო დახმარება აღმოუჩინონ სამედიცინო პერსონალს მოსწავლეთა ღრმა სამედიცინო შემოწმების ჩატარებაში, ამ მიზნით მათთან შეთანხმებით გამოყონ სპეციალური დღეები;

სკოლის ხელმძღვანელებმა და ექიმებმა მოსწავლეთა მერხებზე გაწვავება მოახდინონ მოსწავლეთა ფიზიკური განვითარების, სმენისა და მხედველობის მდგომარეობის გათვალისწინებით;

არ დაუშვან სკოლის ექიმებად განაწილებულ პირთა სხვა დანიშნულებით გამოყენება და არაშესაფერისი სპეციალობის ექიმებს შეთავსებით მუშაობა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებსა და სკოლამდელ დაწესებულებებში;

1967 წლის ბოლომდე უზრუნველყონ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების სანიტარული მდგომარეობის, ფიზიკური აღზრდის, ჰიგიენური და სამკურნალო პროფილაქტიკური მუშაობის შემოწმება, შეიმუშაონ დონისძიებათა კონკრეტული გეგმა მოსწავლეთა ჯანმრთელობის დაცვის, სკოლების სანიტარულ-ჰიგიენური პირობებისა და რეჟიმის გაუმჯობესებას საკითხებზე;

დააწესონ კონტროლი სკოლებში სასწავლო ჰიგიენური რეჟიმის სწორად ორგანიზებაზე, კერძოდ, სხვადასხვა კლასებში მოსწავლეთა სასწავლო საკვირაო დატვირთვისა და კლასების ზღვრულ დასაშვებ შევსებაზე;

არ დაუშვან მოსწავლეთა და მასწავლებელთა მოცდენა ისეთი სამუშაოებით, რომელიც არ არის დაკავშირებული სწავლების პროცესთან;

განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ სანიტარული წესების, მოსწავლეთა სასწავლო მუშაობისა და საყოფაცხოვრებო პირობებს დაცვის საქმეს, ფართოდ ჩააბან ამ საქმეში მშობელთა კომიტეტები, პროფკავშირული, კომკავშირული და წითელი ჯვრის ორგანიზაციები.

2. დაევალოს სანიტარიისა და ჰიგიენის საკვლეო-სამეცნიერო ინსტიტუტის (დირექტორი ლ. ზ. გომელაური) სასკოლო ჰიგიენის განყოფილებას განახორციელოს მეთოდური ხელმძღვანელობა სკოლის ექიმებთან მუშაობაზე.

3. განათლების სამინისტროს ფიზიკური აღზრდისა და სპორ-

ტის განყოფილებამ (ამხ. ი. ბაცელაშვილი), რესპუბლიკის ჯანდაცვის სამინისტროს მთავარმა სპეციალისტმა საექიმო ფიზკულტურის დარგში (ამხ. რ. სვანიშვილი) და რესპუბლიკური საექიმო ფიზკულტურის დისპანსერის მთ. ექიმმა (ამხ. კ. ს. არობელიძე) მეთოდური ხელმძღვანელობა გაუწიონ მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდის სწორად ორგანიზებას სსრ კავშირის ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრის 1-66 წლის 9 ნოემბრის № 826 ბრძანების („მოსახლეობის სამკურნალო ფიზიკური კულტურის და საექიმო კონტროლის საკითხების შემდგომი განვითარების შესახებ“) შესაბამისად, ხოლო საექიმო ფიზიკური კულტურისა და დისპანსერების მთავარმა ექიმებმა უზრუნველყონ ამ ხაზით კონკრეტული ღონისძიებების გატარება.

4. სამედიცინო მეცნიერებისა და სასწავლო დაწესებულებათა მთავარმა სამმართველომ (უფროსი პროფ. ნ. რ. შაშიკაშვილი) 1968 წლიდან საშუალო სამედიცინო პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლების ცენტრალური სკოლის საშუალებით უზრუნველყოს სკოლის საშუალო სამედიცინო პერსონალის სპეციალიზაცია და კვალიფიკაციის ამაღლება—„ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლის სამედიცინო დის“ პროგრამით.

5. დედათა და ბავშვთა სამკურნალო-პროფილაქტიკური დახმარების სამმართველომ (უფროსი ლ. კ. ირემაძე):

სანიტარიისა და ჰიგიენის საკვლეო-სამეცნიერო ინსტიტუტის სკოლის ჰიგიენის განყოფილებასთან და რესპუბლიკის საექიმო ფიზიკური კულტურის მთავარ სპეციალისტთან (რ. ნ. სვანიშვილი) მიმდინარე წლის აგვისტოში უზრუნველყოს სკოლის ექიმებსა და საშუალო სამედიცინო პერსონალთან მოკლევადიანი სემინარების ჩატარება მოსწავლეთა სამედიცინო მომსახურების და სამკურნალო ფიზკულტურის საკითხებზე; პროგრამა დაეგზავნოს რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების ჯანგანყოფილებების ხელმძღვანელებს ადგილებზე ანალოგიური სემინარების ჩატარების მიზნით;

მიიღოს ზომები საბაზო სკოლების გამოყოფისა და მათი საშუალო სასწავლო მოწყობის მიზნით და ფართოდ გამოიყენოს ეს სკოლები ექიმებთან და საშუალო სამედიცინო პერსონალთან მეცადინეობების ჩასატარებლად; ამასთანავე გაითვალისწინოს მოსწავლეთა სამედიცინო მომსახურებაში მურმანსკის ოლქის გამოცდილების უართოდ დანერგვა.

6. ეთხოვოს რესპუბლიკური და ქ. თბილისის პედიატრიული საზოგადოების თავმჯდომარეებს პროფ. მ. ს. ბოკერიას და ვ. ა. თოხაძეს სისტემატურად განიხილონ საზოგადოების სხდომებზე მოსწავლეთა სამედიცინო მომსახურების საკითხები, მიიღონ ზომები სკოლის ექიმების კვალიფიკაციის შემდგომი ამაღლებისათვის, უზრუნველყონ ისანი კვალიფიციური კონსულტანტებით.

7. სანიტარულ-ეპიდემიოლოგიურმა სამმართველომ (ვ. ა. ბადაშვილი) და დედათა და ბავშვთა სამკურნალო-პროფილაქტიკური დახმარების სამმართველომ (ლ. კ. ირემაძე) 1967 წლის IV კვარტალში შერჩევით შეამოწმონ რესპუბლიკური დაქვემდებარების ქალაქებისა და მსხვილი რაიონების სანეპიდსადგურებისა და ადგილობრივი ჯანდაცვის ორგანოების მიერ სკოლებში სანიტარულ-ჰიგიენური რეჟიმის და მოსწავლეთა სამედიცინო მომსახურების გასაუმჯობესებლად ჩატარებული მუშაობა.

8. აღნიშნული ბრძანების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ მოხსენებითი ბარათი წარდგენილ იქნეს საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვისა და განათლების სამინისტროების შესაბამის სამმართველოებში ყოველი წლის 1 მარტისათვის.

9. აღნიშნული ბრძანების შესრულების კონტროლი დაევალოს სანეპიდსამმართველოს უფროსს ამხ. ვ. ა. ბადაშვილს, დედათა და ბავშვთა სამკურნალო-პროფილაქტიკური დახმარების სამმართველოს უფროსს ამხ. ლ. კ. ირემაძეს და განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს უფროსს ამხ. დ. ჯავახიას.

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრი
ლ. საყვარელიძე

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე
უ. თბოლაძე

8/VIII - 67 წელი
9/521

ვა მ ტ კ ი ც ე ბ
საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრის მოადგილე
უ. შ. ობოლაძე
12 აგვისტო, 1967 წელი

მ ი თ ი თ ე ბ ა ნ ი

წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდობის სწავლების შესახებ

1. წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდობის სწავლება ეწყობა წერა-კითხვის უცოდინარი, მცირემცოდნე და რუსული ენის არმცოდნეთათვის ან სუსტად მცოდნეთათვის.

2. სწავლებაში ჩასაბმელი 14—17 წლის წვევამდელი ახალგაზრდების აღრიცხვას 25 აგვისტომდე ატარებს რაიონის (ქალაქის) სახალხო განათლების განყოფილება სამხედრო კომისარიატთან ერთად, ხოლო გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდობას კი აღრიცხავს რაიონის (ქალაქის) სამხედრო კომისარიატი, რომელიც პირველად ამ კონტინგენტის სიას უგზავნის სახალხო განათლების განყოფილებას 25 აგვისტომდე, ხოლო საბოლოოდ დახსენებულ სიას—იანვრის ბოლოს (მიწერის დამთავრების შემდეგ).

შენიშვნა: წერა-კითხვის უცოდინარობა ჩვენს რესპუბლიკაში არსებითად მთლიანად ლიკვიდირებულია, მაგრამ იმ შემთხვევაში, თუ წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდობას შორის გამოვლინდება წერა-კითხვის თუნდაც ერთი უცოდინარი, განათლების განყოფილება დაუყოვნებლივ აბამს მას სწავლებაში და ამის შესახებ აცნობებს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს.

3. წერა-კითხვის უცოდინარი, მცირემცოდნე და რუსული ენის არამცოდნე გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდები, რომლებიც გამოვლინებული იქნებიან იანვარში, მიწერის პერიოდში, სწავლება-

ში დაუყოვნებლივ უნდა იქნენ ჩაბმულნი. მათთან მეცადინეობა ეწყობა იმ ვარაუდით, რომ გაწვევამდე მოესწროს პროგრამული მასალის მთლიანად ათვისება.

4. განათლების ადგილობრივი ორგანოები აღრიცხავენ 4-დან 8 კლასამდე განათლების არმქონე, სწავლას ჩამოშორებულ, წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდების რაოდენობას და იღებენ ყოველგვარ ზომას ზოგადსაგანმანათლებლო მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის ან დაუსწრებელი საშუალო სკოლების შესაფერის კლასებში მათ ჩასაბმელად.

5. რაიონის (ქალაქის) განათლების განყოფილება 25 აგვისტომდე აყალიბებს ჯგუფებს და გამოყოფს მათთვის მასწავლებლებს, რომელთაც ამზადებს სასწავლო გეგმებით, პროგრამებით, სახელმძღვანელოებით, მეთოდური მითითებებითა და თვალსაჩინო მასალებით.

შენიშვნა: იმ ადგილებში, სადაც ჯგუფების შექმნა კონტინგენტის სიმცირის გამო, შეუძლებელია, მეცადინეობა ეწყობა ინდივიდუალური სწავლების წესით.

6. რაიონის (ქალაქის) განათლების განყოფილება ადგილობრივ ორგანოებთან ერთად გადამკრეულ ზომებს ღებულობს წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდობის სახელმძღვანელოებით, საჭირო სასწავლო ნივთებით, სამედიცინო ბინით, ინვენტარით და გათბობა-განათებით უზრუნველსაყოფად.

7. რაიონის (ქალაქის) განათლების განყოფილება პერიოდულად ამოწმებს წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდობის სწავლების მიმდინარეობას და იღებს გადამკრეულ ზომებს შემჩნეულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად.

8. წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდობის სწავლება იწყება 1-ელ სექტემბერს.

9. სასწავლო წელი გრძელდება 9 თვეს (1-ლი სექტემბრიდან 1-ელ ივნისამდე) გამოსაშვები გამოცდებისათვის საჭირო დროის ჩათვლით.

სასწავლო წელი იყოფა ორ ნახევარწლად: პირველი ნახევარი 1/IX-დან 31/X-მდე (შეიცავს 17 სასწავლო კვირას), მეორე 1/1-დან 1/VI-მდე (შეიცავს 20 სასწავლო კვირას).

10. სასწავლო გეგმით წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდობაში წერა-კითხვის უცოდინარობის სალიკვიდაციოდ სას-

წავლო წლის განმავლობაში გაოვალისწინებულია 330 საათი, აქედან მშობლიურ ენას ეთმობა 200, ხოლო არითმეტიკას—130 საათი, წერა-კითხვის მცირემცოდნეთა სწავლებისათვის სასწავლო გეგმით გაოვალისწინებულია 300 საათი, აქედან მშობლიურ ენას ეთმობა 145, არითმეტიკას—125, გეოგრაფიას—60 საათი.

შენიშვნა: წერა-კითხვის უცოდინარი და მცირემცოდნე წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდები, რომლებმაც არ იციან რუსული ენა, გარდა ამ პარაგრაფში აღნიშნული საგნებისა, სწავლობენ რუსულ ენას, რომელსაც დამატებით ეთმობა 120 საათი.

11. რუსული ენის არამცოდნე ან სუსტადმცოდნე არარუსი წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდები სწავლობენ მხოლოდ რუსულ ენას, რომელსაც ეთმობა 250 საათი.

12. წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდების ჯგუფები ყალიბდება 10—15 კაცის რაოდენობით.

შენიშვნა: ა) ადგილობრივი პირობების შესაბამისად, განათლების განყოფილებებს, გამონაკლის შემთხვევაში, უფლება ეძლევათ წვევამდელთა შორის მცირემცოდნეობის ლიკვიდაციისათვის ასიგნებული თანხების ფარგლებში აწარმოონ მასწავლებელთა შრომის ანაზღაურება ჯგუფში მსმენელთა უფრო ნაკლებ—79 კაცის რაოდენობაზე;

ბ) სადაც ადგილობრივი პირობების ან კონტინგენტის სიმცირის გამო შეუძლებელია ჯგუფის ჩამოყალიბება, მეცადინეობა იწარმოებს ინდივიდუალური სწავლების წესით;

გ) მასწავლებლებს შრომის ხელფასი უნაზღაურდებათ ზემდგომი ორგანოების დადგენილებისა და განკარგულების შესაბამისად;

დ) წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდები, თუ ისინი ერთნაირი პროგრამით მუშაობენ, უნდა გაერთიანდნენ ერთ და იმავე ჯგუფში.

13. წერა-კითხვის ერთეული უცოდინარები და მცირემცოდნეთა ჯგუფები მეცადინეობენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ 1963 წლის 8 თებერვალს დამტკიცებული პროგრამებით, ხოლო რუსული ენის შემსწავლელი ჯგუფები—რსფსრ განათლების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული პროგრამით.

14. წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდების სწავლებისათვის გამოაყენება დაწყებითი კლასების ის სახელმძღვანელოები, რომლებიც შეესაბამება სათანადო საგნის პროგრამას, ხოლო რუსული ენის შემსწავლელ ახალგაზრდებისათვის პროფესორ სოვეტკინის რუსული ენის სახელმძღვანელო.

15. სკოლის დირექტორები ვალდებული არიან:

ა) წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდობას 31 აგვისტომდე აცნობონ მეცადინეობის ადგილი და დრო;

ბ) დაესწრონ მსმენელთა მეცადინეობას მასწავლებელთა მუშაობაზე საჭირო კონტროლისა და მეთოდური დახმარების განხორციელების მიზნით;

გ) მსმენელთა მიერ მეცადინეობის არასაპატიო მიზეზით გაცდენის აღმოსაფხვრელად მაილონ სათანადო ზომები.

16. პროგრამათ გათვალისწინებული კურსის დამთავრების შემდეგ 24 მაისიდან 31 მაისამდე ტარდება გამოცდები საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ 1964 წლის 16 დეკემბერს დამტკიცებული ინსტრუქციით „წერა-კითხვის უცოდინარ და მცირემცოდნე მოქალაქეთა გადასაყვანი და გამოსაშვები გამოცდების ჩატარების შესახებ“—საფუძველზე (იხილეთ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრებული № 9—10, 1964 წელი).

შენიშვნა: წერა-კითხვის უცოდინარები და მცირემცოდნეები, რომლებიც აგრეთვე რუსულ ენას სწავლობენ, გამოცდას აბარებენ ამ საგანშიც (წერითსა და ზეპირს).

17. რუსული ენის შემსწავლელი წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდები გამოცდას აბარებენ მხოლოდ რუსულ წერაში (წერითსა და ზეპირს).

18. პროგრამული მასალის ათვისებისა და მეცადინეობის დამთავრების შემდეგ მსმენელებზე გაიცემა საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული სათანადო ნიმუშის ცნობა (იხილეთ ზემო-აღნიშნული კრებული № 9—10, 1964 წ.).

აუზახეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროები, სამარეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რაიონებისა და ქალაქების სახალხო განათლების განყოფილებები საქართველოს სსრ გა-

ნათლების სამინისტროს ყოველი წლის 15 თებერვალს და 15 ივნისს უდგენენ ანგარიშს წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდობის სწავლების მიმდინარეობისა და შედეგების შესახებ, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კითხვარის მიხედვით.

დანართი: სასწავლო გეგმა.

სალამოსა და დაუსწრებელი სკოლების
სამმართველოს უფროსი რ. კანდელაკი

სასწავლო გეგმა

წერა-კითხვის უცოდინარი, მცირემცოდნე და რუსული ენის არმცოდნე ან სუსტადმცოდნე
 წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდობისთვის (1967—1968 სასწავლო წელი)

ჯგუფი	საგანი	კვირეული საათ. რაოდენ.		წლიური საათების რაოდენობა	
		I ნახევარი წელი	II ნახევარი წელი		
1	წერა-კითხვის უცოდინარი	1. მშობლიური ენა	6	5	200
		2. არითმეტიკა	3	4	130
		სულ			330
2	მცირემცოდნე	1. მშობლიური ენა	5	3	145
		2. არითმეტიკა	4	3	125
		3. გეოგრაფია	0	3	60
		სულ			330
		4. რუსული ენა	7	7	120
		სულ			450
3	რუსული ენის შემსწავლელი	1. რუსული ენა	7	7	250

შენიშვნა: 1. წერა-კითხვის უცოდინარი და მცირემცოდნე წვევამდელი და გასაწვევი ასაკის ახალგაზრდები, რომლებმაც არ იციან რუსული ენა, სწავლობენ რუსულ ენას, რასაც ეთმობა კვირეული 3 საათი, წლიური 120 საათი.

2. სწავლების ვადა 9 თვეა. ჯგუფური მეცადინეობა ტარდება კვირაში სამ დღეს, სამი საათის ხანგრძლიობით.

3. ინდივიდუალური სწავლებისას შესაძლებელია საპროგრამო მასალის გავლას დაეთმოს უფრო მცირე დრო.

საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სამმართველოს უფროსი **რ. კანდელაკი**

8/VIII—67 წელი
№ 9/522

გ ა მ ტ კ ი ც ე ბ
საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრის მოადგილე
უშ. ობოლაძე
12 აგვისტო, 1967 წელი

მ ი თ ი თ ე ბ ა ნ ი

წერა-კითხვის უცოდინარი და მცირემცოდნე მოზრდილი მოსახლეობის სწავლების შესახებ

1. 16—49 წლის ასაკის წერა-კითხვის უცოდინარი და მცირემცოდნე მოზრდილი მოსახლეობის აღრიცხვას ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებით, რვაწლიანი და საშუალო სკოლების მუშაკთა საშუალებით კარი-კარ შემოვლით, პირადი გასაუბრების საფუძველზე ატარებს რაიონის (ქალაქის) განათლების განყოფილება. გამოვლინებულ ერთეულ უცოდინარებსა და მცირემცოდნეთა სივს, საბოლოო დაზუსტების მიზნით, უდარებს სასოფლო საბჭოში არსებულ საკომლო წიგნებს.

2. წერა-კითხვის უცოდინარობა ჩვენს რესპუბლიკაში არსებითად მთლიანად ლიკვიდირებულია, მაგრამ იმ შემთხვევაში, თუ მოზრდილ მოსახლეობაში გამოვლინდება წერა-კითხვის თუნდაც ერთი უცოდინარი, განათლების განყოფილება დაუყოვნებლივ აბამს მას სწავლებაში და ამის შესახებ აცნობებს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს.

3. განათლების განყოფილება 25 აგვისტომდე აყალიბებს წერა-კითხვის მცირემცოდნეთა ჯგუფებს და მათთვის, აგრეთვე ერთეული უცოდინარებისათვის, გამოყოფს სათანადო ცენზისა და პედაგოგიური გამოცდილების მქონე მასწავლებლებს. იმ ადგილებში, სადაც ჯგუფების შექმნა კონტინგენტის სიმცირის გამო, შეუ-

ძლებელი ხდება, მეცადინეობა ეწყობა ინდივიდუალური სწავლების წესით.

4. წერა-კითხვის უცოდინარებთან და მცირემცოდნეებთან სწავლება იწყება 1-ელ სექტემბერს. სასწავლო წელი გრძელდება 9 თვეს, 1-ლი სექტემბრიდან 1-ელ ივნისამდე გამოსაშვები და გადასაყვანი გამოცდებისათვის საჭირო დროის ჩათვლით.

შენიშვნა: ინდივიდუალური სწავლებისას შესაძლებელია საპროგრამო მასალის გავლას დაეთმოს უფრო მცირე დრო.

5. სასწავლო წელი იყოფა ორ ნახევარწლად: პირველი ნახევარი 1/IX-დან 31/XII-მდე (შეიცავს 17 სასწავლო კვირას), მეორე 1/I-დან 1/VI-მდე (შეიცავს 20 სასწავლო კვირას).

6. სასწავლო გეგმით წერა-კითხვის უცოდინართა სწავლებისათვის წლის მანძილზე გათვალისწინებულია 330 საათი, აქედან მშობლიურ ენას ეთმობა 200, არითმეტიკას 130 საათი.

7. სასწავლო გეგმით მცირემცოდნეთა სწავლებისათვის გათვალისწინებულია 330 საათი, აქედან მშობლიურ ენას ეთმობა 145 საათი, არითმეტიკას—125, გეოგრაფიას—60.

8. წერა-კითხვის მცირემცოდნე ჯგუფები ყალიბდება 10—15 კაცის რაოდენობით.

9. წერა-კითხვის ერთეული უცოდინარები და მცირემცოდნეთა ჯგუფები მეცადინეობენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ 1963 წლის 8 თებერვალს დამტკიცებული პროგრამებით და სასწავლო გეგმებით.

10. სკოლის დირექტორები ვალდებული არიან:

ა) წერა-კითხვის უცოდინარ და მცირემცოდნე მოქალაქეებს 31 აგვისტომდე აცნობონ მეცადინეობის ადგილი და დრო;

ბ) დაესწრონ მსმენელთა მეცადინეობას და გაუწიონ საჭირო მეთოდური დახმარება მასწავლებლებს;

გ) მსმენელთა მიერ მეცადინეობის გაცდენის წინააღმდეგ მიიღონ სათანადო ზომები;

პროგრამით გათვალისწინებული კურსის დამთავრების შემდეგ 24 მაისიდან 31 მაისამდე ტარდება გამოცდები საქართველოს

სსრ განათლების სამინისტროს მიერ 1964 წლის 16 დეკემბერს
 დამტკიცებული ინსტრუქციის „წერა-კითხვის უცოდინარ და მცირე-
 მცოდნე მოქალაქეთა გადასაყვანი და გამოსაშვები გამოცდების ჩა-
 ტარების შესახებ“—საფუძველი (იხ. საქართველოს სსრ განათლების
 სამინისტროს ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრებული № 9—10,
 1964 წელი).

11. პროგრამული მასალის ათვისებისა და მეცადინეობის
 დამთავრების შემდეგ, მსმენელებზე გაიცემა საქართველოს სსრ გა-
 ნათლების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული სათანადო ნიმუშის
 ცნობა (იხილეთ ზემოაღნიშნული კრებული, № 9—10, 1964 წელი).

12. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროე-
 ბი, სამხრეთ ოსეთის, რაიონებისა და ქალაქების სახალხო განათ-
 ლების განყოფილებები ყოველი წლის 15 ივლისისათვის საქარ-
 ველოს სსრ განათლების სამინისტროს უდგენენ მოხსენებით ბა-
 რათს მოზრდილ მოსახლეობაში ამ მიმართულებით ჩატარებულ
 მუშაობის შესახებ.

დანართი: სასწავლო გეგმა.

სალამოსა და დაუსწრებელი სკოლების
 სამმართველოს უფროსი **რ. კანდელაკი**

16—49 წლის მოზარდული მოხახლეობის წერა-კითხვის უცოდინართა და მცირემცოდნეთა
 ჯგუფების სასწავლო გეგმები 1966 - 1967 სასწავლო წლისათვის

№	ჯგუფები	საგანი	კვირეული საათ. რაოდ.		წლიური საათების რაოდენო- ბა	შენიშვნა
			I ნახევარი წელი	II ნახევარი წელი		
1	წერა-კითხვის უცოდინარი	1. მშობლიური ენა 2. არითმეტიკა	6	5	200	
			3	4	130	
					330	
2	მცირემცოდნე	1. მშობლიური ენა 2. არითმეტიკა 3. გეოგრაფია	5	3	145	
			4	3	125	
			0	3	60	
					330	

შენიშვნა: 1. სწავლების ვადა 9 თვეა. ჯგუფური მეცადინეობა ტარდება კვირაში სამ დღეს, სამი საათის ხანგრძლიობათ.

2. ინდივიდუალური სწავლებებისა შესაძლებელია საპროგრამო მასალის გავლას დაეთმოს უფრო მცირე დრო.

ბ

საღამოსა და დაუსწრებელი სკოლების სამმართველოს უფროსი რ. კანდელაკი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1967 წ.
15 აგვისტოს ბრძანება № 989

საქართველოს სსრ განათლების ს.მინისტროს 1967 წლის 9 ივნისის № 749 ბრძანების—„1967 წლის ზაფხულის პერიოდში მუშებისა და მოხანს-ხურეთა ბავშვების დახვეწების ორგანიზაციის თაობაზე“ შესრულების მიმდინარეობის შემოწმების შედეგების შესახებ

შემოწმებით დადასტურდა, რომ რესპუბლიკის სკოლამდელი დაწესებულებების სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლებისა და სხვა საბავშვო დაწესებულებების აღსაზრდელები მხნედ და ხალისიანად ატარებენ მიმდინარე წლის ზაფხულს, როგორც ადგილობრივ მოედნებზე, ასევე აგარაკებზე. აღნიშნულ დაწესებულებებში ყოველგვარი პირობაა შექმნილი მათი გაცაყება-გაჯანსაღებისათვის. სკოლამდელი დაწესებულებების აღმზრდელთა უმრავლესობა განუხრელად ხელმძღვანელობს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1966 წლის 14 ივნისის მეთოდური მითითებებით—„საზაფხულო-გამაჯანსაღებელი მუშაობის ჩატარების შესახებ“, მოხერხებულად იყენებს აგარაკის გარემო პირობებს, ბავშვთა ფიზიკური და გონებრივი განვითარებისათვის. ბავშვების ძილი და კვება ძირითადად გადატანილია ჰაერზე.

შინაარსიანი მუშაობაა გაშლილი მახარაძის სკოლა-ინტერნატში, კოჯრის № 1, ონის და სურამის საბავშვო სახლებში (დირექტორები უ. ჭეიშვილი, მ. მგალობლიშვილი, ე. ლებანიძე, მ. გოგოლაძე). ქ. თბილისის № 1, აბრეშუმის საქსოვი ფაბრიკის № 8, № 97, საავიაციო ქარხნის № 48, სოხუმის № 11 საბავშვო ბაღებსა და ქ. თბილისის № 3 და № 6 ბაგა-ბაღებში (გამგებები ქ. კაკუშაძე, ა. კანდელაკი, მ. ზანდუკელი, მ. ოთარაშვილი, დ. ტამბია, ნ. ესართია, ვ. მაისურაძე). ამ დაწესებულებებში საქმიანი კონტაქტია დამყარებული პედაგოგიურ და სამედიცინო პერსონალს შორის, ყურადღების ცენტრშია დღის რეჟიმის ზუსტად და-

ცვა, რაც აუცილებელ პირობას წარმოადგენს ბავშვთა გაჯანსაღებისათვის. აღრიცხული ჰყავთ და განსაკუთრებულ სამედიცინო მუშაობას ატარებენ ფიზიკურად სუსტ ბავშვებთან, მინიმუმამდე შემცირებული იზოლატორში გატარებულ ბავშვთა რიცხვი.

ასევე დამაკმაყოფილებლად ატარებენ გამაჯანსაღებელ დონისძიებებს ბორჯომის რაიონის ახალდაბის და ორჯონიკიძის რაიონის კიციხის სკოლა-ინტერნატები, ქ. თბლისის № 13, № 35, სამკერვალო ფაბრიკის № 7, მსუბუქი მრეწველობის სამინისტროს № 85, სამტრედიის რაიონის კულაშის აბრეშუმის საქსოვი ფაბრიკის, ქობულეთის № 1, ქუთაისის № 29, გორის ბამბეულის კომბინატის № 2, ზუგდიდის № 1, № 16, ქ. ფოთის № 9 (ვამგეობა—ც. ხარაძე, ვ. მაძინაშვილი, ა. რამიშვილი, ნ. თოვტრიძე, თ. არველაძე, ც. ლომაძე, ც. ლაფერაძე, დ. კაპანაძე, ო. ქაცბაია, თ. მიქელაძე). აღნიშნულ საბავშვო ბაღებში განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა სანიტარულ-ჰიგიენური პირობების დაცვის საქმეს.

მიუხედავად ამისა, საზაფხულო-გამაჯანსაღებელ მუშაობაში შეინიშნება სერიოზული ნაკლოვანებანი. ნაწილი სკოლამდელ დაწესებულებათა გამგეებისა ვერ ახერხებს რა მთავრობის მიერ დადგენილ ფასებში ბინების დაქირავებას, თავს არიდებენ ბავშვებს აგარაკებზე გაყვანას, ზოგჯერ კი ბინებს დაქირავებას საქმეში უშვებენ უხეშ დარღვევებს. მაგალითად, ქ. თბლისის ტრიკოტაჟის კომბინატის საბავშვო ბაღს გამგეს ა. ზეპტროსოვას დაქირავებული ბინის ფართობის გარკვეული ნაწილი დათმობალი აქვს სახლის მკვლობელ ა. შოთაშვილისათვის, რომელიც გაუორმებული ჰყავს საბავშვო ბაღში ტექნიკურ მუშაკად. ანალოგიურ ფაქტებს აღვილი აქვს სხვა საბავშვო ბაღებშიც. ზოგიერთი საბავშვო ბაღის გამგე სახლის მკვლობელს ფულს უხდის მიწურ აივნებში, რაც არასწორია. ქ. თბლისის № 11 ბაგა-ბაღის გამგეს მ. გუგუშვილს ბაგის ასაკის ბავშვებისათვის დაქირავებული აქვს ბნელი და უჰაერო ოთახები. ლენტეხის რაიონის სოფ. ყაპუნდრის საბავშვო ბაღის გამგე სრულებით არ იცნობს მთავრობას დადგენილებას და აგარაკ მუშაობაში საბავშვო ბაღისათვის ბინა დაქირავებული აქვს არა ფართობის, არამედ საწოლების რაოდენობის მიხედვით. ქ. თბლისის № 89 საბავშვო ბაღისა და № 17 ბაგა-ბაღის გამგეებს ლ. გვიჩიას და თ. ოსეჯაშვილს ბინები დაქირავებული აქვთ ერთმანეთისაგან მოშორებით, რაც ერთგვარად არ-

თულებს მუშაობას, კერძოდ სამხარეთლოს მომსახურებას. ქ. თბილისის 26 კომისიის სახელობის ჩარამშენებელი ქარხნის საბავშვო ბაღის გამგეს პ. ხუნდაძეს საბავშვო ბაღისათვის დაქირავებული ბინები არასწორად აქვს გამოყენებული, პირველ სართულზე ბნელ და უჰაერო ოთახებში მოთავსებულია ბავშვების საძინებლები, ხოლო მეორე სართულზე მხიანი და ჰაერიანი ოთახები გამოყენებულია თანამშრომელთა საცხოვრებლად. თანამშრომელთა ოთახებში სტუმრიანობაა; მათ დიდი რაოდენობით ჰყავთ წამოყვანილი სასკოლო ასაკის ბავშვები, მაგალითად, გურჯაანის რაიონის კარდნახის ღვინის ქარხნის საბავშვო ბაღში 31 ბავშვიდან 11 სასკოლო ასაკისაა. რიგ დაწესებულებაში არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს პედაგოგიური მუშაობა, აღმზრდელთა ნაწილი არ იცნობს მეთოდურ მითითებებს საზაფხულო-გამაჯანსაღებელი მუშაობის შესახებ, თავის მუშაობას ვერ უზამებს აგარაკის პირობებს, თვალსაჩინოებასა და შემოქმედებითი თამაშისათვის ნაკლებად იყენებს ბუნებრივ მასალას, არასწორად გეგმავს ექსკურსიებს გარემოს გაცნობის მიზნით, ბავშვებში ვერ ზრდის მშობლიური ბუნების სილამაზის სიყვარულს. მეტად დაბალია ზოგიერთი აღმზრდელის პედაგოგიური მომხადების დონე. მაგალითად, ბიჭვინთის ბაგა-ბაღის აღმზრდელმა პაპიძემ არ იცის რა განსხვავებაა მშობლიურ ენასა და გარემოს გაცნობის, ნატვასა და ძერწვას შორის, ხოლო ცხაკაიას რაიონის სოფ. ძველი სენაკის მედროეობის საბჭოთა მეურნეობის საბავშვო ბაღის აღმზრდელები ვერ არჩევენ ლექსის შესწავლას დიდაქტიკური თამაშისაგან. მეტად გართულებულია პედაგოგიური მუშაობა თეთრიწყაროს რაიონის მანგლისის საბავშვო ბაღის რუსულ ჯგუფში, ვინაიდან ბავშვები მინიმალურადაც ვერ ფლობენ რუსულ ენას, ხოლო აღმზრდელი დ. ფახიროვა—ქართულ ენას. არასწორი მეთოდით ატარებს მეცადინეობას მშობლიურ ენაში ცხინვალის № 5 საბავშვო ბაღის აღმზრდელი ა. ტერევეა. გეგმით გათვალისწინებული მეცადინეობა ძერწვაში არ ჩაატარა ქ. თბილისის 89-ე საბავშვო ბაღის აღმზრდელმა ნ. პოდოსოვამ.

აღმზრდელები შ. გულარია, ნ. კეტია (ქ. თბილისის რკინიგზის № 8, აფხაზეთის ასსრ გავრის № 4 საბავშვო ბაღები) არასერიოზულად ეკიდებიან მუშაობის აგეგმვა-აღრიცხვის საქმეს. არასრულყოფილია კობორის საბჭოთა მეურნეობის საბავშვო ბაღის პედაგოგის ნაღის სამუშაო გეგმებიც.

საზოგადოებრივი-გამაჯანსაღებელი მუშაობის გეგმა არ გააჩნია ცხაკაიის № 2, ბორჯომის № 2, გურჯაანის რაიონის კარდანახის ღვინის ქარხნის საბავშვო ბაღებსა (გამგეები—გ. გოგინავა; ლ. თევზაძე, მ. ბეგიაშვილი) და ზოგიერთ სკოლა-ინტერნატს.

ცხაკაიის რაიონის ძველი სენაკის მეღორეობის საბჭოთა მეურნეობის საბავშვო ბაღი და გუმათის დამმარე სკოლა-ინტერნატი ავარაქზე გასული არიან სანეპიდსადგურის ნებართვის გარეშე.

გურჯაანის რაიონის კარდანახის ღვინის ქარხნის და ხობის რაიონის ჭალადიდის მეღორეობის საბჭოთა მეურნეობის საბავშვო ბაღებში არ არის დაცული სანიტარულ-ჰიგიენური პირობები, დატუქყიანებულია იატაკი, გავრცელებულია ბუზები, ნივთები უწყსრიგოდ არის მიყრილ-მოყრილი. სისუფთავე არ არის დაცული ამ საბავშვო ბაღების სასურსათო საწყობებსა და სამზარეულოში. ანალოგიური მდგომარეობაა რუსთავის № 3 საბავშვო ბაღში.

ზოგიერთ საბავშვო დაწესებულებაში ნაკლები ყურადღება ექცევა ბავშვთა პირადი ჰიგიენის დაცვის საქმეს. მაგალითად, კოჯრის სკოლა-ინტერნატში საავარაკოდ ჩამოსულ ბავშვებს არ აქვთ კბილის ფხვნილი, ჯავრისი, საპონი; კეთილმოწყობილია პირსაბანები, სამრეცხაო, აბანო და სხვა სათავსოები. ქ. თბილისის № 53 საბავშვო ბაღსა და კიათურის ბავა-ბაღში ბავშვებს ფრჩხილები არ აქვთ დაჭრილი, სოხუმის № 5 საბავშვო ბაღის აღსაზრდელებს დაუბანელი ფეხებით აწვევენ ლოგინში, ცხინვალის № 4 და № 7 საბავშვო ბაღებში ბავშვებს ერთმანეთის ნაბან წყალში ბანენ ფეხს. რუსთავის № 1 საბავშვო ბაღის აღსაზრდელებს ტუქყიანი ტანსაცმელი აცვიათ.

ზოგან მოუწყვრივებელია ბავშვთა საძინებლები. მაგალითად, ახმეტის რაიონის ოსიაურის მევენახეობის საბჭოთა მეურნეობის საბავშვო ბაღში 25 ბავშვზე 12 საწოლია, ლოგინები ტუქყიანია. ხობის რაიონის განთიადის სოფლის მეურნეობის საბავშვო ბაღში ბავშვებს არ აქვთ ინდივიდუალური საბანები. ქ. რუსთავის № 3 საბავშვო ბაღის აღსაზრდელებს არ აქვთ ღამის პერანგები, იძინებენ ტუქყიანი მაისურებით.

ზოგიერთ საბავშვო ბაღის თანამშრომელთა საცხოვრებლად გამოყოფილ ოთახებში ანტისანიტარია და უწყსრივობაა.

ზოგიერთ სკოლა-ინტერნატსა და სკოლამდელ დაწესებულებაში უპასუხისმგებლობა იგრძნობა ბავშვთა კვების საქმეში. კოჯ-

რის სკოლა-ინტერნატში სისტემატურად არ ტარდება მზა კერძების ლაბორატორიული ანალიზი, ქ. თბილისის საავიაციო ქარხნის № 56, ლენტეხის რაიონის სოფ. ყაზუნდრისა და ჩოლურის, ახმეტის რაიონის ქვემო. ალვანის მეცხვარეობის საბჭოთა მეურნეობის საბავშვო ბაღებში მენიუ ერთფეროვანი და არასრულყოფილია. ჭიათურის ბაგა-ბაღში ბაღის ასაკის ბავშვებს აძლევენ ბავის ასაკის ბავშვებისათვის განკუთვნილ ულუფას; ცხაკაიას რაიონის სოფ. ძველი სენაკის მეღორეობის საბჭოთა მეურნეობის საბავშვო ბაღში სწორად ვერ ანაწილებენ დღიურ რაციონს (ჩაი სამკერ ეძლევათ დღეში საუზმეზე, სამაარსა და ვახშამზე), თეთრიწყაროს რაიონის მანგლისის საბავშვო ბაღსა და ბიჭვინთის ბაგა-ბაღში არ არის მოწესრიგებული საჭმლის მიწოდებას საქმე. დაბალია ჭამის კულტურა. ქ. თბილისის ტრიკოტაჟის კომბინატის საბავშვო ბაღის ადსახრდულებში (გამგე ა. პეტროსოვა); კოჯრის სკოლა-ინტერნატში შემოქმედის დღეს სასადილოში არ აღმოჩნდა არც ერთი წყლის გრაფინი და სამარილე.

პროდუქტების არასწორი ხარჯვის შემთხვევებს ადგილი აქვს სოხუმის № 3, 4, გაგრის № 3, 4, ახმეტის რაიონის ქვემო ალვანის მეცხვარეობის საბჭოთა მეურნეობის და სხვა საბავშვო ბაღებში.

ზოგჯერ სათანადო ყურადღება არ ექცევა მენიუ-მოთხოვნილების სისტემატურად და სწორად შეესებას საქმეს. მაგალითად, სოხუმის № 4 საბავშვო ბაღში შემოქმედის დღეს სრულებით არ ჰქონდათ მენიუ-მოთხოვნილება, არასწორად ავსებენ ამ დოკუმენტს ზესტაფონის № 4 საბავშვო ბაღში. ოჩამჩირის № 9 საბავშვო ბაღის გამგემ ნ. რურუამ ჩაიღინა შეუფერებელი საქციელი, შემოქმედის პროცესში აიტაცა მაგიდიდან და განათლების სამინისტრის ინსპექტორების წინაშე მოულოდნელად დახია საეჭვოდ შედგენილი მენიუ-მოთხოვნილება, რომლის შესაცვლელად გამხადებული ჰქონდა დაუნომრავი მენიუ-მოთხოვნილების თავისუფალი ფორმება. ზოგი საბავშვო ბაღის გამგე სათანადო კონტროლსა და ხელმძღვანელობას ვერ ახორციელებს მენიუ-მოთხოვნილების შედგენასა და პროდუქტების გაცემა-ხარჯვის საქმეზე, ხშირად პირად საქმეზე გადის საბავშვო ბაღის ტერიტორიიდან და არ ტოვებს შემცვლელ პირს, რითაც ხელს უწყობს ბოროტმოქმედებას.

ჯერ კიდევ არ არის მოწესრიგებული კვების პროდუქტებით მობარაგების საკითხი კოჯრის სკოლა-ინტერნატსა და ბორჯომის, ხა-

შურისა და თელავის რაიონებში სააგარაკოდ გასულ საბავშვო ბაღებში. ხშირ შემთხვევაში ცეკავშირის ადგილობრივი სავაჭრო დაწესებულებების უფაქტუროდ ატანენ პროდუქტს საბავშვო ბაღებს. მაგალითად, ახმეტის რაიონის ქვემო ალვანის მეცხვარეობის საბჭოთა მეურნეობის საბავშვო ბაღში 23 კგ ყველი უფაქტურად იყო შემოტანილი (მწე ა. მურთაზაშვილი).

ზოგიერთ საბავშვო ბაღში დაშვებულია შეცდომები შტატის დანიშნულებით გამოყენების საქმეში. მაგალითად, თეთრიწყაროს რაიონის მანგლისის ორჯგუფიან საბავშვო ბაღში ერთი დამლაგებელი გამოყენებულია ღამის დარაჯად. ერთი დამლაგებელი კი საჭირო მომსახურებას ვერ უწევს ორ ჯგუფს. ახმეტის № 1 საბავშვო ბაღი აგარაკზე გავიდა 2 ჯგუფის კონტინგენტით (44 ბავშვი) და 3 ჯგუფის შტატით. ანალოგიურ დარღვევებს ადგილი აქვს ახმეტის № 2 ბავა-ბაღშიც.

სუსტია ტრანსპორტით მომსახურება მანგლისში სააგარაკოდ გასულ საბავშვო ბაღებისადმი.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. საბავშვო დაწესებულებათა ხელმძღვანელებმა: გადაჭრით გააუმჯობესონ საზაფხულო-გამაჯანსაღებელ მუშაობაზე ხელმძღვანელობა, მოეჭიკრებულად შეადგინონ ამ პერიოდის სამუშაო გეგმა, საჭირო დახმარება აღმოუჩინონ პედაგოგთა და მასწავლებელთა პერიოდში პედაგოგიური მუშაობის სკორად წარმართვის საქმეში. პერიოდულად ჩაუტარონ კონსულტაციები, კონტროლი დააწესონ სამედიცინო და სხვა მომსახურე პერსონალის ყოველდღიურ მუშაობაზე. თვალყური ადევნონ კვების პროდუქტების ზუსტად ხარჯვის, არ დაუშვან პროდუქტების გაცემა მენიუ-მოთხოვნილების სათანადოდ გაფორმების გარეშე, აკრძალონ პირად საქმეზე საბავშვო ბაღიდან გასვლის შემთხვევები, სისტემატური კონტროლი დააწესონ ბავშვთა კვებაზე მისი კალორიანობისა და ქიმიური შემადგენლობის გაუმჯობესების მიზნით.

2. განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

ა) აქტიური დახმარება აღმოუჩინონ საბავშვო დაწესებულებებს გამაჯანსაღებელი მუშაობის ორგანიზებულად ჩატარების საქმეში;

ბ) არ დაუშვან საბავშვო ბაღების გაყვანა აგარაკებზე ბავშვთა სიებისა და შტატის დამტკიცების, სანეპიდსადგურის ნებართ-

ვისა და სხვა საჭირო დოკუმენტაციის მოწესრიგების გარეშე
 გ) ეს ბრძანება განხილონ გაფართოებულ თათბირულ სესიას
 ლამდელ მუშაკებთან ერთად და დასახონ კონკრეტული ღონისძიებებ, გამაჯანსაღებელ მუშაობაში არსებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად; შესაფერისი სასჯელი დაადონ ამ ბრძანებაში აღნიშნულ დამნაშავე პირებს.

3. ოჩამჩირის რაიონის განათლების განყოფილების გამგემ სპეციალურად განიხილოს ოჩამჩირის № 9 საბავშვო ბაღის გამგის ნ. რურუას მოქმედება და დაადოს მას მკაცრი სასჯელი პედაგოგისათვის შეუფერებელი საქციელისათვის.

4. ეთხოვოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სათანადო დადგენილების გადასინჯვა ავარაკებზე ბიწების დასაქირავებელი თანხების გაზრდის მიზნით.

5. ეთხოვოს საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტროს გააუმჯობესოს სააგარაკოდ გასულ საბავშვო დაწესებულებათა კვების პროდუქტების მომარაგების საქმე, აკრძალოს მათზე სავაჭრო ორგანიზაციების მიერ საქონლის უფაქტუროდ გაცემის შემთხვევები.

6. ეცნობოს საქართველოს სსრ საავტომობილო ტრანსპორტის სამინისტროს მანგლისში სააგარაკოდ გასულ საბავშვო დაწესებულებებისადმი ტრანსპორტით სუსტად მომსახურების შესახებ.

7. სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველომ და სკოლამდელი აღზრდის განყოფილებამ (გ. ჩინჩალაძე, გ. აბდუშელიშვილი) თვალყური ადევნონ ამ ბრძანების შესრულებას.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1967 წლის 11 აგვისტოს დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
 მინისტრის მოადგილე უშ. ობოლაძე

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1967 წ.
21 აპრილის ბრძანება № 1007

**ნორჩ მხაზველთა მეხუთე რესპუბლიკური კონკურსის
შედეგებისა და მეექვსე რესპუბლიკური კონკურსის ჩატარების
ლონისძიებათა შესახებ**

ნორჩ მხაზველთა მეხუთე რესპუბლიკური კონკურსი მოძღვნილი იყო დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 50 წლისთავისადმი.

კონკურსმა დადასტურა ხელი სკოლებში ხაზვის სწავლების ამარსებასა და მოსწავლეთა შორის ხაზვის შესწავლისადმი ინტერესის გაძლიერებას.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია ქ. ქუთაისის, ბათუმის, თელავის, მახარაძის რაიონების სკოლების მუშაობა, კონკურსისათვის მხადებას პერიოდში ხაზვის წრეები ჩამოყალიბდა ქუთაისის პიონერთა სასახლესა, ქუთაისის მე-2, მე-3, მე-4, მე-7, მე-9, მე-10, მე-17 სკოლებსა, აგრეთვე ჭიათურის, ხაშურის, ღუშეთის და თელავის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლებში.

კონკურსზე საუკეთესო ნახაზები წარმოადგინეს ქალაქების—თბილისის, სოხუმის, ბათუმის, ქუთაისის, თელავის, მახარაძის, ცხაკაიას, ცხივალის, ახალციხის, მცხეთის, გორის რაიონების სკოლებმა. წლებადელ კონკურსზე წარმოდგენილი საგამოვერო ნაშრომები სტანდარტების დაცვის საუფძველზე ხასიათდება მაღალხარისხოვნად შესრულებული ნახაზებით და მოდელების ნაირხახეობით.

ნორჩ მხაზველთა მე-5 რესპუბლიკურ კონკურსში მონაწილეობა მიიღო რესპუბლიკის 66 რაიონის და ქალაქის 671 სკოლის 8024 მოსწავლემ. მათ რესპუბლიკურ კონკურსზე წარმოადგინეს 22942 ნახაზი და 2944 მოდელი.

აღსანიშნავია ნორჩ მხაზველთა რესპუბლიკური კონკურსის

ორგანიზებულად და მაღალ დონეზე ჩატარებისათვის თბილისის ბორის ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის ნორჩ მხაზველთა კაბინეტის და საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის საინჟინერო გრაფიკის კათედრის მუშაობა.

კონკურსში ჯერ კიდევ სუსტად მონაწილეობენ ქ. ფოთის, ვანის, თიანეთის, თეთრიწყაროს, წითელწყაროს, სიღნაღის რაიონების სკოლები.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. კონკურსზე საუკეთესოდ შესრულებული ნახაზების, მოდელების წარმოდგენისა და კონკურსის ამოცანების მაღალხარისხოვნად ამოხსნისათვის დაჯილდოვდნენ მოსწავლეები:

ა) პირველი ხარისხის დიპლომით

1. გვენცაძე შოთა შალვას ძე—თბილისის მე-4 საშუალო სკოლა
2. გვენცაძე გიორგი ვალერიანის ძე—თბილისის მე-6 საშუალო სკოლა
3. ლობჯანიძე გია ბაგრატის ძე—თბილისის მე-6 საშუალო სკოლა
4. შაბერუაშვილი გურამი გიორგის ძე—თბილისის მე-6 საშუალო სკოლა
5. ნადირაძე შალვა არსენის ძე—თბილისის მე-8 საშუალო სკოლა
6. კობიაშვილი ნათელა ვასილის ასული—თბილისის მე-8 საშუალო სკოლა
7. თეთრაძე თემური ალექსის ძე—თბილისის მე-3 საშუალო სკოლა
8. ჯიშკარიანი იურა ივანეს ძე—თბილისის მე-16 საშუალო სკოლა
9. გიორგაძე ნოდარი ქუჩუკის ძე—თბილისის 31-ე საშუალო სკოლა
10. მუმლაძე პავლე ნიკოლოზის ძე—თბილისის 62-ე საშუალო სკოლა
11. შატკავა ავთანდილ ლულუნის ძე—სოხუმის 1-ლი საშუალო სკოლა

12. დოროვევა ვერა ვლადიმერის ასული—თბილისის 133-
საშუალო სკოლა
13. კრიხელი მიხეილი გაბრიელის ძე—სოხუმის მე-8 საშუა-
ლო სკოლა
14. რიაბოვა ვერა მიხეილის ასული—სოხუმის მე-17 საშუა-
ლო სკოლა
15. გორდელაძე არჩილ ამბროსის ძე—ბათუმის 1-ლი საშუა-
ლო სკოლა
16. ხუხუნიაშვილი ავთანდილ მიხელის ძე—ბათუმის 1-ლი
საშუალო სკოლა
17. პარფენებელი ირაკლი ვასილ-ს ძე—ბათუმის მე-10 საშუა-
ლო სკოლა
18. ბრეგვაძე ალექსანდრე ვადიმის ძე—ბათუმის მე-10 საშუა-
ლო სკოლა
19. გორდაძე ელგუჯა გივის ძე—ქუთაისის მე-3 საშუალო
სკოლა
20. ხურციძე ოთარი მიხეილის ძე—ქუთაისის მე-3 საშუალო
სკოლა
21. ალავიძე გენადი ანტონის ძე—ქუთაისის მე-9 საშუალო
სკოლა
22. ჯანიაშვილი ბესიკი იოსების ძე—თელავის 1-ლი საშუა-
ლო სკოლა
23. ფეიქრიშვილი გელა ივანეს ძე—თელავის 1-ლი საშუალო
სკოლა
24. ბარდანაშვილი თენგიზ ვალერიანის ძე—თელავის 1-ლი
საშუალო სკოლა
25. ნარულიშვილი ჯულიეტა გიორგის ასული—თელავის
მე-5 საშუალო სკოლა
26. ბაგაური ელგუჯა გაბრიელის ძე—მახარაძის მე-2 საშუა-
ლო სკოლა
27. ფიჩხაძე ნაზი იოსების ასული—მახარაძის რუსული სა-
შუალო სკოლა
28. ანთელიძე მანანა სამსონის ასული—მახარაძის რუსული
საშუალო სკოლა
29. კუშაკოვი ვეგენი ვლადიმერის ძე—მახარაძის რუსული
საშუალო სკოლა

- 30. ბარიშვილი ელგუჯა ვიქტორის ძე—ცხინვალის მე-6 საშუალო სკოლა
- 31. ადამია დოდო მოცოს ასული—ცხაკაიას 1-ლი საშუალო სკოლა
- 32. აფაქიძე სერგო ვიქტორის ძე—ცხაკაიას 1-ლი საშუალო სკოლა
- 33. ჩიტაური ავთანდილ სერგოს ძე—კასპის რაიონის ახალქალაქის საშუალო სკოლა

ბ) II ხარისხის დიპლომით:

- 1. ფურცხვანიძე მარიამ თენგიზის ასული—თბილისის მე-4 საშუალო სკოლა
- 2. მამალაძე გიორგი ალექსანდრეს ძე—თბილისის მე-6 საშუალო სკოლა
- 3. ოქროშიაშვილი შოთა გრგის ძე—თბილისის მე-6 საშუალო სკოლა
- 4. ბოგვერაძე გიორგი ზაქარიას ძე—თბილისის მე-6 საშუალო სკოლა
- 5. დემეტრაშვილი ელგუჯა ოთარის ძე—თბილისის მე-8 საშუალო სკოლა
- 6. ივანისელი თამაზი შოთას ძე—თბილისის მე-8 საშუალო სკოლა
- 7. შავშიაშვილი ნოდარი გიორგის ძე—თბილისის მე-8 საშუალო სკოლა
- 8. ხიზანიშვილი ზურაბ სოლომონის ძე—თბილისის მე-8 საშუალო სკოლა
- 9. ჩხიკვაძე კონსტანტინე ტარიელის ძე—თბილისის მე-9 საშუალო სკოლა
- 10. ბახია თემური კონსტანტინეს ძე—თბილისის მე-12 საშუალო სკოლა
- 11. თანიაშვილი თემური შოთას ძე—თბილისის მე-9 საშუალო სკოლა
- 12. მდინარაძე თამაზი მიხეილის ძე—თბილისის მე-16 საშუალო სკოლა
- 13. ვოსკანიანი აშოტ აკოვის ძე—თბილისის 34-ე საშუალო სკოლა

14. კარბელაშვილი მანანა ოთარის ასული—თბილისის მე-60

საშუალო სკოლა

15. კინწურაშვილი თემური მახვილის ძე—თბილისის მე-60

საშუალო სკოლა

16. კაციტაძე გიორგი აკაკის ძე—თბილისის მე-60 საშუალო

სკოლა

17. გორგილაძე ბადრი გრიგოლის ძე—თბილისის მე-60

საშუალო სკოლა

18. ჟიჟელაშვილი სოფიო გიორგის ასული—თბილისის 32-ე

საშუალო სკოლა

19. სარქისიანი სიმონი სტეფანეს ძე—თბილისის მე-80 სა-

შუალო სკოლა

20. სამოილენკო ანატოლი დიმიტრის ძე—თბილისის 119-ე

საშუალო სკოლა

21. მაკაროვა ლუდმილა არიენის ასული—თბილისის 112-ე-

საშუალო სკოლა

22. ნარიუნოვი სტანისლავ ნიკოლოზის ძე—თბილისის 133-ე

საშუალო სკოლა

23. ბარბაქაძე არსენ ვლადიმერის ძე—თბილისის 133-ე სა-

შუალო სკოლა

24. ბლათურია გივი ალექსანდრეს ძე—სოხუმის 1-ლი საშუ-

ალო სკოლა

25. თევდორაძე ვიქტორ ნიკოლოზის ძე—სოხუმის მე-6 სა-

შუალო სკოლა

26. შადრიანა ნატალია პეტრეს ასული—სოხუმის მე-3 საშუა-

ლო სკოლა

27. თედოროვიჩი ვლადიმერ გიორგის ძე—სოხუმის მე-8

საშუალო სკოლა

28. ლედენევი დიმიტრი დიმიტრის ძე—სოხუმის მე-14 საშუ-

ალო სკოლა

29. ბურდიუგი ვალენტინა ივანეს ასული—სოხუმის მე-17

საშუალო სკოლა

30. მურვანიძე იოსებ გივის ძე—ბათუმის 1-ლი საშუალო

სკოლა

31. ხორეიშვილი ნუნუ სულეიმანის ასული—ბათუმის 1-ლი

საშუალო სკოლა

- 32. ვარდოსანიძე ვახტანგი დიმიტრის ძე—ქუთაისის მე-3 საშუალო სკოლა
- 33. რევიშვილი მადონა დავითის ასული—ქუთაისის მე-3 საშუალო სკოლა
- 34. არეშიძე ზურაბ ვიორგის ძე—ქუთაისის მე-4 საშუალო სკოლა
- 35. ბრეგვაძე ვახტანგი ალექსანდრე ძე—ქუთაისის მე-17 საშუალო სკოლა
- 36. პანჩენკო სვეტლანა ივანეს ასული—ქუთაისის მე-9 საშუალო სკოლა
- 37. კოვალი იური ივანეს ძე—ქუთაისის მე-9 საშუალო სკოლა
- 38. ხიზანაძე რევაზ რაფიელის ძე—თელავის 1-ლი საშუალო სკოლა
- 39. ანთელაძე ილია ივანეს ძე—მახარაძის მე-2 საშუალო სკოლა
- 40. პერვევოზნიკოვი ევგენი ალექსის ძე—მახარაძის რუსული საშუალო სკოლა
- 41. გიგიბერიძე ნინო მურმანის ასული—მახარაძის რუსული საშუალო სკოლა
- 42. ბზოვსკი ვიქტორი ილექსანდრეს ძე—მახარაძის რუსული საშუალო სკოლა
- 43. კელიკოვა ლუდა დიმიტრის ასული—მახარაძის რუსული საშუალო სკოლა
- 44. ყუკოვა ნინო პეტრეს ასული—მახარაძის რუსული საშუალო სკოლა
- 45. პოდშორგა ვალერი ილიას ძე—მახარაძის რუსული საშუალო სკოლა
- 46. აფაქიძე რევაზი ვიქტორის ძე—ცხაკაიას 1-ლი საშუალო სკოლა
- 47. პარკაია გია გიგის ძე—ცხაკაიას მე-3 საშუალო სკოლა
- 48. პარკაია ნოდარი ოთარის ძე—ცხაკაიას მე-3 საშუალო სკოლა
- 49. პიდუჩიან სიმონი კოტჩევის ძე—ახალციხის მე-2 საშუალო სკოლა
- 50. ლიტვინი ალექსანდრე გაბრიელის ძე—ახალციხის მე-2 საშუალო სკოლა

- 51. კურკიან სანასარ ნერსეს ძე—ახალციხის მე-3 საშუალო სკოლა
- 52. ასლანიშვილი ოთარი — დიდი დმანისის საშუალო სკოლა
- 53. მირაშვილი ლერი გიორგის ძე—სიღნაღის რაიონის ქვემო მალაროს საშუალო სკოლა
- 54. ჭეჭელაშვილი კარლო პავლეს ძე—კასპის რაიონის ახალქალაქის საშუალო სკოლა.
- 55. კაპანაძე ავთანდილი გიორგის ძე—მცხეთის საშუალო სკოლა
- 56. რთველიაშვილი გივი— ძეგვის საშუალო სკოლა
- 57. ზარიძე ელდარი გიორგის ძე—ახმეტის რაიონის საკობიანოს საშუალო სკოლა

გ) ბორის ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა სახახლემ დააჯილდოოს სახახლოს სიგელით 571 მოსწავლე და სია გამოაქვეყნოს პიონერთა და მოსწავლეთა სახახლის გაზეთ „გაზაფხულში“

დ) ნორჩ მხაზველთა მეხუთე რესპუბლიკურ კონკურსში მოხწავლეთა მახობრივად ჩაბმისა და წარმ. ტიპის მოპოებისათვის დაჯილდოვდნენ სიგელებით:

საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის საინჟინერო გრაფიკის კათედრა;
 თბილისის ბორის ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა სახახლის ხაზვის კაბინეტი;
 ქუთაისის, თელავისა და ჭიათურის პიონერთა და მოსწავლეთა სახახლისა და სახლების ხაზვის კაბინეტები;
 თბილისის 1-ლი მე-4, მე-5 მე-6, მე-8, მე-9, მე-11, მე-16, მე-17, მე-19, მე-60, 61-ე, 62-ე, 75-ე, 104-ე, 112-ე, 115-ე, 119-ე, 133-ე; სოხუმის 1-ლი, მე-2, მე-4, მე-6, მე-8, მე-11, მე-17; ბათუმის 1-ლი, მე-4, მე-8 მე-10, მე-18; ქუთაისის მე-2, მე-3, მე-7, მე-9, მე-17, მახარაძის რუსული; ცხინვალის მე-4, მე-6; ცხაკაიას 1-ლი, მე-3, მე-5, პირველი რვაწლიანი სკოლა; ჭიათურის მე-2 საშუალო სკოლა, ჭვიშხეთის საშუალო, ახმეტის რაიონის საკონდანოს, დუშეთის 1-ლი; ფოთის მე-4; გორის მე-6, მე-7, გეგეჭკორის სკოლა-

ინტერნატი; მცხეთის რაიონის ძეგვის; კასპის რაიონის ახალქალაქის; თელავის 1-ლი, მე-5, წინანდლის; ახალციხის მე-2, ტყვარჩელის მე-3; საგარეჯოს 1-ლი; რუსთავის მე-11, მე-16, მე-17 საშუალო სკოლები.

1. ნორჩ მხაზველთა მეხუთე რესპუბლიკურ კონკურსში გამარჯვებული 33 მოსწავლე დაჯილდოვდეს შორეული ექსკურიის საგზურებით.

2. 1967 წლის 16 სექტემბრიდან 1968 წლის მაისამდე ჩატარდეს ნორჩ მხაზველთა რესპუბლიკური კონკურსი.

3. ნორჩ მხაზველთა მეექვსე რესპუბლიკური კონკურსის შემაჯამებელი სხდომა და რესპუბლიკური გამოფენა მოეწყოს ქალაქ ბათუმში 1968 წლის მაისში.

4. კონკურსის მომზადებისა და ორგანიზებულად ჩატარების უზრუნველსაყოფად განათლების სამინისტროსთან შეიქმნას საორგანიზაციო კომიტეტი შემდეგი შემადგენლობით:

1. ჯავახია დავით საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს უფროსი (თავმჯდომარე)

2. ბურჭულაძე სერგო — საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახ. პოლიტექნიკური ინსტიტუტის საინჟინერო გრაფიკის კათედრის გამგე

3. ჩხიკვაძე აკაკი — თბილისის განათლების განყოფილების გამგის მოადგილე

4. გიორგაძე ქეთევან — თბილისის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის ხაზვის კაბინეტის გამგე (მდივანი)

5. დარსალია ქეთევან — განათლების სამინისტროს სასკოლო ინსპექტორი

6. გოგორიშვილი იური სიმონის ძე — თბილისის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის ტექნიკისა და მეცნიერების განყოფილების გამგე

7. მალანია ილია — საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის საინჟინერო გრაფიკის კათედრის მასწავლებელი

8. სვანიძე გივი — თბილისის მე-4 საშუალო სკოლის ხაზვის მასწავლებელი

9. აკოფოვა სილვა — თბილისის მე-80 საშუალო სკოლის ხაზვის მასწავლებელი.

5. ნორჩ მხაზველთა რესპუბლიკური კონკურსის ჩაშტარებელმა საორგანიზაციო კომიტეტმა ხელმძღვანელობის გაწვევის და დახმარებისათვის ადგილზე მიაგლინონ კონკურსის რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტის წევრები; ფართოდ გააცნოს სკოლებს ნორჩ მხაზველთა მეხუთე რესპუბლიკური კონკურსის დებულება და უზრუნველყონ კონკურსში მოსწავლეთა ფართო მონაწილეობა.

6. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომარაგებისა და დამამარე წარმოებათა სამმართველომ (ამზ. ს. არველაძემ) გამოუყოს ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლეს ნორჩ მხაზველთა რესპუბლიკური კონკურსისათვის საჭირო რაოდენობის სახაზავი ქაღალდი.

7. გახეთ „სახალხო განათლების“ რედაქციამ (ამზ. ნ. შველიძე) პერიოდულად გამოაქვეყნოს მასალა ნორჩ მხაზველთა კონკურსისათვის მზადების მიმდინარეობის შესახებ.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრის მოადგილე უშ. ობოლაძე

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1967 წ.
29 აპრილის ბრძანება № 1029**

დიდი ოქტომბრის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი სასკოლო და განათლების სამინისტროს სისტემის სხვა ბიბლიოთეკების საზოგადოებრივი რესპუბლიკური დათვალიერების შედეგების შესახებ

დიდი ოქტომბრის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი სასკოლო ბიბლიოთეკების საზოგადოებრივი რესპუბლიკური დათვალიერების შედეგებზე მასალებით ირკვევა, რომ ამ ღირსშესანიშნავმა ღონისძიებამ თვალსაჩინო გამოცოცხლება შეიტანა რესპუბლიკის სასკოლო და განათლების სისტემის სხვა ბიბლიოთეკების მუშაობაში, გააძლიერა განათლების ადგილობრივი ორგანოების მხრივ ხელმძღვანელობა, კონტროლი და დახმარება სასკოლო ბიბლიოთეკებისადმი და ამ ბიბლიოთეკების მუშაობის გარდაქმნის საქმე იქცა განათლების ორგანოების ერთ-ერთი პირველი რიგის ამოცანად. ამ ღონისძიების უკეთ განხორციელებისა და საერთოდ ბიბლიოთეკების მუშაობის გაუმჯობესების მიზნით რაიონის (ქალაქის) განათლების განყოფილებებთან არსებულ პედაგოგიურ კაბინეტებში შეიქმნა სასკოლო ბიბლიოთეკართა სექცია, რომელსაც დაეკისრა მუდმივი მეთოდური ხელმძღვანელობა სასკოლო ბიბლიოთეკებისადმი.

სასკოლო ბიბლიოთეკებისადმი მეთოდური და პრაქტიკული დახმარების საქმეში გარკვეულ მუშაობას ატარებს ი. გოგებაშვილის სახელობის სახალხო განათლების სახელმწიფო რესპუბლიკური ბიბლიოთეკა.

როგორც დათვალიერების პირობები ითვალისწინებდა, ადგილებზე განსაკუთრებული ყურადღება მიექცა სასკოლო ბიბლიოთეკებისათვის საბინაო პირობების და მატერიალური ბაზის გაუმჯობესების საქმეს და ამ მხრივ დიდი მუშაობა ჩატარდა რესპუბლიკის მთელ რიგ რაიონებში. მაგალითად, მხოლოდ ზუგდიდის რაიონში 7 სკოლის ბიბლიოთეკა იქნა გადაყვანილი უკეთეს

ბინაში, შეკეთდა 27 სასკოლო ბიბლიოთეკის ბინა, ხოლო 4 სასკოლო ბიბლიოთეკა 1967—1968 სასწავლო წლიდან შედის სრულიად ახალ, კეთილმოწყობილ ბინაში.

ბიბლიოთეკების საბინაო პირობები გაუმჯობესდა აგრეთვე თბილისის, ქუთაისის, ჭიათურის, ტყიბულის, ახალციხის, მცხეთის და მთელი რიგი სხვა ქალაქებისა და რაიონების სკოლებში.

დათვალიერების პერიოდში ყურადღება მიექცა აგრეთვე სასკოლო ბიბლიოთეკართა კადრების გადამზადების საქმეს. რესპუბლიკის მთელ რიგ რაიონებში ჩატარდა ბიბლიოთეკართა თათბირ-სემინარები, გამოცდილებათა ურთიერთ გაზიარება და სხვ.

დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი დათვალიერების პირობების შესაბამისად სასკოლო ბიბლიოთეკებმა მთელი თავისი მუშაობა წარმართეს საბიბლიოთეკო საქმიანობის სრულყოფისაკენ, მისი იდეური დონის ამაღლებისაკენ და საბიბლიოთეკო მუშაობის ყველა ფორმისა და მეთოდის შემოქმედებითად გამოყენებისაკენ, რითაც გარკვეული წვლილი შეიტანეს ნორჩი თაობის კომუნისტური სულისკვეთებით აღზრდის საპატიო საქმეში.

გაძლიერდა სკოლებში წიგნის პროპაგანდა. ეწყობა ახალი წიგნების გამოვენები, მკითხველთა კონფერენციები, ლიტერატურული საღამოები, შეხვედრები საბავშვო მყარობთან, ძვილ რევოლუციონერებთან, ექსკურსიები მწერალთა სახლმუზეუმებში, ისტორიულ, რევოლუციურ ადგილებში და სხვ.

სკოლებში განსაკუთრებული ყურადღება მიექცა ვ. ი. ლენინის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის, სკკპ XXIII ყრილობის, ჩვენი ხალხის რევოლუციური, საბრძოლო და შრომითი ტრადიციების ამსახველი ლიტერატურის პოპულარიზაციას, 50 წლის მანძილზე ჩვენს ქვეყანაში მომხდარი უდიდესი ძვრების შემცველი მასალების მიწოდებას ნორჩი მკითხველისათვის.

სასკოლო ბიბლიოთეკებში მოწყობილია სტენდები მიძღვნილი დიდი ოქტომბრის 50 წლისთავისადმი, ვ. ი. ლენინის დაბადების 100 წლისთავისადმი, სამამულო ომის გმირებისადმი და სხვ.

მნიშვნელოვანი ღონისძიებებია ჩატარებული, მაგალითად, ქ. ქუთაისის სასკოლო ბიბლიოთეკებში. აქ მოეწყო თემატური გამოვენები—„ჩემი სკოლა საბჭოთა ხელისუფლების 50 წლის

მანძილზე“, „ჩვენი საყვარელი ბელადი ვ. ი. ლენინი“, „ლიტერატურაში კუთხე“ და სხვ.

ქუთათისის ყველა სასკოლო ბიბლიოთეკაში მოეწყო შეხვედრები ძველ ბოლშევიკებთან. ქ. ქუთათისის პიონერთა სასახლეში ჩატარდა საქალაქო ღონისძიება: ქალაქის ნორჩ მკითხველთა შეხვედრა მწერლებთან. ყველა სკოლის მკითხველთა გარკვეულმა ჯგუფმა ინახულა ქალაქისა და მის ახლო მდებარე მიდამოებში ისტორიულ-რევოლუციური ადგილები.

გორის რაიონის სასკოლო ბიბლიოთეკებმა ნორჩი მკითხველებისათვის მოაწვეს ექსკურსიები მწერალთა სახლმუზეუმებში— ყვარელში, წინანდალში, ყაზბეგში და საჩხერეში. ქ. თბილისის მე-60 სკოლის ბიბლიოთეკაში დაარსდა ლიტერატურის ნორჩ მოყვარულთა კლუბი—„ცისკარი“.

მსგავსი ღონისძიებები ტარდება ჩვენი რესპუბლიკის მთელ რიგ რაიონებსა და ქალაქებში.

დათვალიერებაში წარმატებით მიიღეს მონაწილეობა აგრეთვე განათლების სამინისტროს სისტემის სხვა ბიბლიოთეკებმა, კერძოდ, ი. გოგებაშვილის სახელობის განათლების სახელმწიფო რესპუბლიკურმა ბიბლიოთეკამ, ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის წიგნზე მუშაობის განყოფილებამ. პიონერთა სასახლის წიგნზე მუშაობის განყოფილების მიერ ჩატარებული მრავალფეროვანი მუშაობიდან უნდა გამოვყოთ რესპუბლიკური კონკურსი. კონკურსის მიზანია გააძლიეროს ნორჩ მკითხველთა ინტერესი წიგნისადმი, აამაღლოს კითხვის კულტურა, დანერგოს ბავშვებში დამოუკიდებელი კითხვის ჩვევა.

მიუხედავად ჩატარებული მუშაობისა, სასკოლო ბიბლიოთეკების საქმიანობაში ჯერ კიდევ არის სერიოზული ნაკლოვანებანი. ყველა სასკოლო ბიბლიოთეკა არ არის მოთავსებული შესაფერ ბინებში, ყველა სკოლა არ არის დაკომპლექტებული შესაფერისი, მაღალკვალიფიციურ ბიბლიოთეკართა კადრებით. ყველგან არ არის მოგვარებული საბიბლიოთეკო მეურნეობა, ზოგჯერ დაბალ დონეზეა დაყენებული წიგნის პროპაგანდა, რის შედეგად არა-დამაკმაყოფილებელია წიგნის ბრუნვა.

განათლების ადგილობრივმა ორგანოებმა მომავალში ამ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრისაკენ უნდა წარმართონ თავისი მუშაობა და იზრუნონ სასკოლო ბიბლიოთეკების საქმიანობის გარდაქმნა-გაუმჯობესებისათვის.

უნდა აღინიშნოს რესპუბლიკის მთელი რიგი რაიონების ნათლების განყოფილებათა გამგეების არაგულისხმეირი დამოკიდებულება ამ მნიშვნელოვანი ღონისძიებისადმი. აბაშის, ასპინძის, ახალქალაქის, ბოგდანოვკის, ბოლნისის, ბორჯომის, ვანის, გარდაბნის, გეგეჭკორის, მახარაძის, ლანჩხუთის, ყვარლის და ზოგიერთ სხვა რაიონს სრულიად არ წარმოუდგენიათ მოხსენებითი ბარათები დათვალიერების შედეგების შესახებ.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. დამტკიცდეს მოხსენებითი ბარათი დიდი ოქტომბრის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი სასკოლო და განათლების სამინისტროს სისტემის სხვა ბიბლიოთეკების საზოგადოებრივი რესპუბლიკური დათვალიერების შედეგების შესახებ და გადაეგზავნოს იგი ბიბლიოთეკების დათვალიერების რესპუბლიკურ საორგანიზაციო კომიტეტს.

2. დაჯილდოვდნენ ა) I ხარისხის ჯილდოთი (200 მანეთის ლიტერატურა):

- 1. ქ. თბილისის მე-60 საშუალო სკოლის ბიბლიოთეკა
- 2. ქ. ქუთაისის მე-2 საშუალო სკოლის ბიბლიოთეკა
- 3. ქ. თელავის მე-3 საშუალო სკოლის ბიბლიოთეკა
- 4. გურჯაანის ქართული საშ. სკოლის ბიბლიოთეკა
- 5. ონის მე-2 საშ. სკოლის ბიბლიოთეკა

ბ) II ხარისხის ჯილდოთი (150 მანეთის ლიტერატურა)

- 1. ქ. თბილისის 74-ე საშ. სკოლის ბიბლიოთეკა
- 2. ქ. ქუთაისის 21-ე საშ. სკოლის ბიბლიოთეკა
- 3. საგარეჯოს 1-ლი საშ. სკოლის ბიბლიოთეკა
- 4. კარდანახის (გურჯაანის რ-ნი) საშ. სკოლის ბიბლიოთეკა
- 5. ზუგდიდის სკოლა-ინტერნატის ბიბლიოთეკა

გ) III ხარისხის ჯილდოთი (100 მანეთის ლიტერატურა)

- 1. ქ. თბილისის მე-10 საშ. სკოლის ბიბლიოთეკა
- 2. ქ. თბილისის მე-17 საშ. სკოლის ბიბლიოთეკა
- 3. ქ. თბილისის 23-ე საშ. სკოლის ბიბლიოთეკა
- 4. ქ. ქუთაისის მე-9 საშ. სკოლის ბიბლიოთეკა
- 5. ქ. ქუთაისის 22-ე საშ. სკოლის ბიბლიოთეკა
- 6. დუშეთის 1-ლი საშ. სკოლის ბიბლიოთეკა
- 7. ორჯონიკიძის რაიონის ვერტყვიჭალის ბიბლიოთეკა
- 8. სიმონიანთხევის (თიანეთის რ-ნი) საშ. სკოლის ბიბლიო-

9. ვარიანის (გორის რ-ნი) საშ. სკოლის ბიბლიოთეკა
10. ქ. ჳიათურის ზოდის საშ. სკოლის ბიბლიოთეკა
3. წარდგენილ იქნენ ბიბლიოთეკების რესპუბლიკური და-
თვალიერების კომიტეტში დასაჯილდოებლად:
 1. ვ. გოგოლაძე—ი. გოგებაშვილის სახალხო განათლების
სახელმწიფო რესპუბლიკური ბიბლიოთეკის დირექტორი;
 2. ლ. პაიჭაძე—შრომის წითელი დროშის ორდენის ბ. ძნე-
ლაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის წიგნზე
მუშაობის განყოფილების გამგე;
 3. ვ. ფოჯნაძე—ქ. თბილისის მე-60 საშ. სკოლის ბიბლიო-
თეკარი;
 4. ც. ბერიშვილი—ქ. ქუთაისის ბიბლიოთეკართა საქალაქო
მეთოდგაერთიანების თავმჯდომარე;
 5. რ. ალადაშვილი—ქ. თელავის მე-3 საშ. სკოლის ბიბლიო-
თეკის გამგე.

IV. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტრო-
ებმა სამართ ოსეთის ავტონომიური ოლქის განათლების განყო-
ფილებამ ადგილზე შეაჯამონ სასკოლო ბიბლიოთეკების დათვა-
ლიერების შედეგები და დასახონ საჭირო ღონისძიებანი.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის 1967 წლის 11. აგვისტოს დადგენი-
ლება

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრის მოადგილე უშ. თბილაძე

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1967 წ.
22 აგვისტოს აკტანება № 1008

ნორჩ მათემატიკოსთა მეთერთმეტე რესპუბლიკური
ოლიმპიადის შედეგებისა და მეთორმეტე რესპუბლიკური
ოლიმპიადის ჩატარების ღონისძიებათა შესახებ

აღვნიშნავ, რომ 1966—1967 სასწავლო წელს ნორჩ მათემატიკოსთა მეთერთმეტე რესპუბლიკური ოლიმპიადის პირველ ტურში მონაწილეობა მიიღო 18375 მოსწავლემ, მეორე ტურში 2500, ხოლო მესამე ტურში 548 მოსწავლემ.

ნორჩ მათემატიკოსთა რესპუბლიკურ ოლიმპიადაში მონაწილეთა შორის თავი გამოიჩინეს თბილისის [ვ. მ. კომაროვის სახელობის ფიზიკა-მათემატიკური საშუალო სკოლა-ინტერნატის, 42-ე, 37-ე, 52-ე, მე-60, 104-ე, სოხუმის მე-6, ქუთაისის მე-9, თბილისის რ/გზის 1-ლი, წითელწყაროს რაიონის შირაქის რუსული, მარნეულის რაიონის აგმამედლოს საშუალო სკოლების მოსწავლეებმა:

გ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

§ 1

ა. ოლიმპიადაში წარმატებით მონაწილეობისათვის დაჯილდოებულ იქნენ პირველი ხარისხის სიგელით;

1. ყორშია თ. კ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-9 კლ. მოსწავლე

2. ხარაზიშვილი ა. ბ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე

3. მარგიევი ა. ა.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-9 კლ. მოსწავლე

4. კანდელაკი თ. კ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-9 კლ. მოსწავლე

5. ურუმოვი ბ. ო.—მარნეულის რუს. საშ. სკ. მე-9 კლ. მოსწავლე

6. შეხტერი ბ. ლ.—თბილისის 37-ე საშ. სკ. მე-9 კლ. მოსწავლე
7. გალპერინი ვ. ა.—წითელწყაროს რ-ნის, შირაქის საშ. სკ. მე-9 კლ. მოსწავლე

ბ. მეორე ხარისხის სიგელით

1. სოკოლოვი ს. მ.—ქუთაისის მე-9 საშ. სკ. მე-6 კლ. მოსწავლე
2. გამაზოვა ა. ა.—თბილისის 116-ე საშ. სკ. მე-7 კლ. მოსწავლე
3. პანტელევი ს. დ.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-8 კლ. მოსწავლე
4. ძიძუაშვილი ვ. უ.—ქუთაისის მე-9 საშ. სკ. მე-8 კლ. მოსწავლე
5. ფიფია გ. მ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-9 კლ. მოსწავლე
6. გოტგელფი ს. ვ.—თბილისის 66-ე საშ. სკ. მე-9 კლ. მოსწავლე
7. პაღეიშვილ ლ. ი.—ცხაკაიას მე-4 რუს. სკ. მე-9 კლ. მოსწავლე
8. მძინარაშვილი გ. გ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-9 კლ. მოსწავლე
9. ყიფიანი თ. დ.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-9 კლ. მოსწავლე
10. ლომაძე ნ. გ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-9 კლ. მოსწავლე
11. ხუნდაძე ლ. ჯ.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-9 კლ. მოსწავლე
12. ბერიშვილი გ. შ.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-9 კლ. მოსწავლე
13. სტაროსტინი ვ. რ.—თბილისის 42-ე საშ. სკოლის მე-9 კლ. მოსწავლე
14. მეჩიტოვი ვ. ი.—თბილისის 37-ე საშ. სკ. მე-9 კლ. მოსწავლე
15. ლიპირიდი გ. პ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-9 კლ. მოსწავლე
16. მელეტოვი კ. პ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-9 კლ. მოსწავლე
17. ხიმშიაშვილი გ. ნ.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-9 კლ. მოსწავლე

18. ბურშტეინი გ. ი.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-9 კლ. მოსწავლე
სწავლე
19. წაქაძე რ. ა.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-9 კლ.
მოსწავლე

გ. მესამე ხარისხის სიგელით:

1. დოლიძე ე. ვ.—მახარაძის რ-ნის ბავჯის საშ. სკ. მე-6 კლ.
მოსწავლე
2. გოზალიშვილი მ. ი.—თბილისის 113-ე საშ. სკ. მე-6 კლ.
მოსწავლე
3. თეიმურაზიშვილი თ. გ.—თელავის მე-4 საშ. სკ. მე-7 კლ.
4. ფაინი ი. ს.—თბილისის 64-ე საშ. სკ. მე-7 კლ. მოსწავლე
5. ნარმანია ვ. გ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-8 კლ.
მოსწავლე
6. ხარიბეგაშვილი გ. ს.—თელავის რუს. საშ. სკ. მე-8 კლ.
მოსწავლე
7. კრიხელი ი. მ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-9 კლ.
მოსწავლე
8. ქინქლაძე რ. ნ.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-9 კლ. მოს-
სწავლე
9. კამანდაროვი ს. ს.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-9 კლ.
მოსწავლე
10. ცისკარაძე ა. შ.—თბილისის 66-ე საშ. სკ. მე-9 კლ. მო-
სწავლე
11. კრასნიხი ა. ა.—თბილისის 37-ე საშ. სკ. მე-9 კლ. მოს-
წავლე
12. ბუთხუზი რ. ა.—თბილისის 37-ე საშ. სკ. მე-9 კლ. მო-
სწავლე
13. ხუციშვილი ვ. ვ.—თბილისის 37-ე საშ. სკ. მე-9 კლ.
მოსწავლე
14. თევზაძე გ. დ.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-9 კლ. მოს-
წავლე
15. წიწუაშვილი მ. ს.—თბილისის 66-ე საშ. სკ. მე-9 კლ.
მოსწავლე
16. ნინუა მ. ვ.—ცხაკაიას 1-ლი საშ. სკ. მე-6 კლ. მოსწავლე
17. შებუნინა ლ. ვ.—თეთრი წყაროს რუს. საშ. სკ. მე-6 კლ.
მოსწავლე
18. ტაბატაძე თ. ვ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10
კლ. მოსწავლე

19. დანილოვი ვ. თ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
20. კიკვაძე ტ. თ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
21. მახარაძე თ. გ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
22. ჯაყელი ვ. გ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
23. ჯიჩქღაძე გ. შ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
24. ხაჩიძე რ. მ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
25. ჯიბუტი თ. ა.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
26. გაზაევი რ. პ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
27. კალოევი მ. ა.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
28. ტატაევი ფ. ი.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
29. შიუკაშვილი გ. ა.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
30. დგებუაძე ვ. ა.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
31. გუშენი პ. ვ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
32. კარაგაშვილი ლ. ა.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
33. ლომაძე ვ. გ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
34. ფხაკაძე მ. მ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
35. ვარშანიძე ლ. ხ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
36. პაჭკორია ა. მ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
37. მამათელაშვილი ნ. ა.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე

38. საძაგლიშვილი ნ. ლ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
39. პერანიძე ი. ნ.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
40. ტაბატაძე ტ. ი.—თბილისის ფიზ. მათ. სკ. ინტ. მე-10 კლ. მოსწავლე
41. შველიძე ნ. პ.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
42. არსენიშვილი ა. ი.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
43. ლევიცკაია ვ. ვ.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
44. ზონანაშვილი კ. ბ.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
45. ხაქოშია რ. მ.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
46. საყვარელიძე მ. გ.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
47. შიშიგინი მ. ი.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
48. გლუშჩენკო ა. გ.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
49. კაზარიან გ. ი.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
50. კუხშიანა ტ. ა.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
51. პანცირნი ვ. ი.—თბილისის 42-ე საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
52. ებრაელიძე რ. ვ.—თბილისის მე-60 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
53. ბუაძე ზ. ა.—თბილისის მე-60 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
54. ჯანაშვილი მ. ს.—თბილისის მ/ახ. რესპუბ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
55. ავალიშვილი ქ. ვ.—თბილისის 55-ე საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
56. მოსაშვილი თ. ი.—თბილისის 55-ე საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
57. ჭკადუა ნ. ა.—თბილისის მე-4 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე

58. გვეტაძე ლ. ნ.—თბილისის 1-ლი საშ. სკ. მე-10 კლ.
წავლე
59. ბურჭულაძე ნ. შ.—თბილისის 1-ლი საშ. სკ. მე-10 კლ.
მოსწავლე
60. ჭყონა გ. ჭ.—თბილისის მე-100 საშ. სკ. მე-10 კლ. მო.
სწავლე
61. გვარამია მ. ვ.—თბილისის მ/ახ. 28-ე საშ. სკ. მე-11 კლ.
მოსწავლე
62. სპაჩიკ ვ. ვ.—თბილისის 56-ე საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
63. მირზოიან ლ. მ.—თბილისის 52-ე საშ. სკ. მე-10 კლ.
მოსწავლე
64. ოსიპოვი ა. ა.—თბილისის 52-ე საშ. სკ. მე-10 კლ. მოს-
წავლე.
65. ფრიშლინგ ვ. ა.—თბილისის მე-9 საშ. სკ. მე-10 კლ.
მოსწავლე
66. ჩიგოგიძე ნ. შ.—თბილისის 63-ე საშ. სკ. მე-10 კლ. მო-
სწავლე
67. აბზიანიძე გ. ა.—თბილისის მე-17 საშ. სკ. მე-10 კლ.
მოსწავლე
68. აგაიან ი. ბ.—თბილისის 104-ე საშ. სკ. მე-10 კლ. მო-
სწავლე
69. ბოგდანოვა ა. ე.—თბილისის 104-ე საშ. სკ. მე-10 კლ.
მოსწავლე
70. დვალისვილი გ. პ.—თბილისის 23-ე საშ. სკ. მე-10 კლ.
მოსწავლე
71. რაქვიაშვილი გ. გ.—თბილისის 117-ე საშ. სკ. მე-10 კლ.
მოსწავლე
72. სოკოლოვი ზ. ნ.—თბილისის 43-ე საშ. სკ. მე-10 კლ.
მოსწავლე
73. ხასიდაშვილი დ. რ.—თბილისის 43-ე საშ. სკ. მე-10 კლ.
მოსწავლე
74. სობოლევსკი ა. ვ.—თბილისის 25-ე საშ. სკ. მე-10 კლ.
მოსწავლე
75. ერმაკოვი ი. ა.—თბილისის მე-11 საშ. სკ. მე-10 კლ.
მოსწავლე
76. რელინი ვ. თ.—თბილისის 64-ე რუს. საშ. სკ. მე-10 კლ.
მოსწავლე
77. მეგრელიშვილი ა. ი.—ქუთაისის მე-9 საშ. სკ. მე-10 კლ.
მოსწავლე

- 78. სეფიაშვილი შ. შ.—ქუთაისის მე-9 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
- 79. შალიგინი ლ. ე.—ქუთაისის მე-13 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
- 80. ყაჯრიშვილი ლ. შ.—თელავის მე-3 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
- 81. ლომაძე თ. მ.—მახარაძის მე-2 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
- 82. ბიბილაშვილი ზ. მ.—ყვარლის მე-2 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
- 83. ლომიძე დ. ს.—ლაგოდეხის რუს. საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
- 84. ჩხეიძე ი. ზ.—ყვარლის 1-ლი საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
- 85. კვაშილი რ. ნ.—მახარაძის 1-ლი საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
- 86. მეჭვავიშვილი შ. კ.—მახარაძის მე-2 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
- 87. მაისურაძე გ. ა.—მახარაძის მე-2 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
- 88. სალუქვაძე ა. მ.—მახარაძის მე-2 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
- 89. დარჩია ნ. ი.—მახარაძის მე-2 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
- 90. კიკვაძე ლ. ბ.—მახარაძის მე-2 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
- 91. სარიშვილი ქ. შ.—მახარაძის მე-2 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
- 92. მირელაშვილი ბ. მ.—სოხუმის მე-5 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
- 93. გობეჩია მ. ი.—სოხუმის მე-6 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
- 94. მანია რ. პ.—სოხუმის მე-6 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
- 95. ბახტურიძე ლ. მ.—ახმეტის რაიონის ქ/ალვანის საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
- 96. ჩანგელია მ. ი.—ზუგდიდის 1-ლი საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე

97. ვისკვარკო ვ. ი.—ზუგდიდის მე-5 რუს. საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
98. აშიროვი ჩ. დ.—ბოლნისის რაიონის დარბაზის საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
99. მესავეი ნ. ჩ.—მარნეულის რაიონის აგმამედლოს საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
100. მამედოვი გ. უ.—მარნეულის რაიონის აგმამედლოს საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
101. აკოპიან გ. ს.—გაგრის მე-3 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
102. კრავეიშვილი თ. შ.—სამტრედიის მე-3 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
103. ტუმაკოვი ნ. ლ.—რუსთავის მე-17 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
104. ტრაპაიძე მ. ვ.—ჩოხატაურის 1-ლი საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
105. მაისურაძე თ. თ.—გორის მე-6 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
106. სმირნოვი ი. ი.—ახალციხის რ-ნის ვალეს მე-2 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
107. კერესელიძე ს. ბ.—ბათუმის მე-4 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
108. გუჯაბიძე ბ. ვ.—ზბილისის რ/გზის 1-ლი საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
109. მამისთვალოვი გ. ს.—თბილისის რ/გზის 1-ლი საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
110. თოთლაძე ლ. ბ.—თბილისის რ/გზის 1-ლი საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
111. შარიქაძე მ. პ.—ხაშურის რ/გზის მე-4 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
112. ივანოვი ლ. ს.—ტყიბულის მე-3 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
113. საბაური მ. ვ.—ხაშურის რ/გზის მე-4 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
114. ტრაპაიძე ვ. ს.—თბილისის მე-5 საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე
- 1.5. მამულაძე ტ. გ.—თბილისის 64-ე საშ. სკ. მე-10 კლ. მოსწავლე

დ. გამოცხადოთ მადლობა:

1. ჩავლეიშვილს მ. ა.—მახარაძის რ-ნის ბახვის საშ. სკ. მე-6 კლ. მოსწავლეს
2. დავარაშვილს ი. ა.—ქუთაისის მე-9 საშ. სკ. მე-6 კლ. მოსწავლეს
3. ფურსას გ. ი.—სოხუმის საშ. სკ. მე-7 კლ. მოსწავლეს
4. ასათიანს ს. ვ.—ღმანისის რუს. საშ. სკ. მე-7 კლ. მოსწავლეს
5. შემაბერიძეს ნ. ს.—თელავის რუს. საშ. სკ. მე-7 კლ. მოსწავლეს
6. მილორავას მ. ო.—ქუთაისის მე-9 საშ. სკ. მე-7 კლ. მოსწავლეს
7. გოგუას ზ. გ.—მახარაძის რუს. საშ. სკ. მე-9 კლ. მოსწავლეს
8. შალოლაშვილს რ. პ.—თბილისის 71-ე საშ. სკ. მე-9 კლ. მოსწავლეს
9. ჩერნუშკინას ვ. ი.—თბილისის 37-ე საშ. სკ. მე-9 კლ. მოსწავლეს
10. გრიგორევას ს. ი.—თბილისის 37-ე საშ. სკ. მე-9 კლ. მოსწავლეს

§ 2

ა. ნორჩ-მათემატიკოსთა ოლიმპიადის ხელმძღვანელობისათვის დამტკიცდეს რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი შემდეგი შემადგენლობით:

1. ვლ. ჭელიძე—თბილისის სახ. უნივერსიტეტის პროფესორი (თავ-რე)
2. მ. ბებურიშვილი—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სასკოლო ინსპექტურის უფროსი (თავ-რის მოადგილე)
3. ნ. ლალიძე—საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის მდივანი
4. ფ. ხარშილაძე—მათემატიკური საზოგადოების ვიცე-პრეზიდენტი
5. ლ. მალნარაძე—თბილისის სახ. უნივერსიტეტის პროფესორი, მექანიკა-მათემატიკის ფაკულტეტის დეკანი
6. დ. ავაზაშვილი—ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის პროფესორი, მათემატიკის კათედრის გამგე
7. შ. ფხაკაძე—საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის

ა. რაზმაძის სახელობის მათემატიკის ინსტიტუტის უფროსი მუშაკი

8. ნ. ლომჯარია—ვ. ი. ლენინის სახ. პოლიტექნიკური ინსტიტუტის დოცენტი

9. ს. თოფურია—ვ. ი. ლენინის სახ. პოლიტექნიკური ინსტიტუტის დოცენტი

10. ი. მეცხვარიშვილი—პუშკინის სახ. პედაგოგიური ინსტიტუტის დოცენტი, მათემატიკის კათედრის გამგე

11. შ. ბაკურაძე—პედაგოგიკის საკვლევო სამეცნიერო ინსტიტუტის მეცნიერ მუშაკი

12. რ. თავართქილაძე—პუშკინის სახ. პედაგოგიური ინსტიტუტის დოცენტი

13. ნ. თევზაძე—თბილისის სახ. უნივერსიტეტის დოცენტი

14. ტ. ტყემალაძე—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სახელმძღვანელოების განყოფილების უფროსი

15. ი. შტეინბერგი—მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის მეთოდისტი

16. ვ. მელაძე—თბილისის ჯ. მ. კომაროვის სახელობის ფიზიკა-მათემატიკური საშუალო სკოლა-ინტერნატის დირექტორი

17. ო. ლაღანიძე—თბილისის 42-ე საშუალო სკოლის დირექტორი

18. ს. გამაზოვი—თბილისის 42-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელი

ბ. ნორჩ-მათემატიკოსთა რესპუბლიკური ოლიმპიადის დებულება დამტკიცდეს (თან ერთვის).

გ. პირველი სარაიონო (საქალაქო) ტური ჩატარდეს 1968 წლის 11 თებერვალს, მეორე ზონალური ტური -- 10 მარტს, მესამე რესპუბლიკური კი 7 აპრილს.

დ. დაევალოს რესპუბლიკური ოლიმპიადის საორგანიზაციო კომიტეტი:

—კონკრეტულად უხელმძღვანელოს ოლიმპიადის ჩატარებას და პერიოდულად განიხილოს ოლიმპიადის მიმდინარეობის საკითხები

—დროულად ჩატაროს ოლიმპიადისათვის მოსამზადებელი მუშაობა და რაიონები უზრუნველყოს საჭირო მეთოდური მასალებით.

ე. აფხაზეთისა და აჭარის ასრ განათლების მინისტრებმა, ს/ოსეთის ა/ოლქის, რაიონებისა და ქალაქების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა:

— დროულად გააცნონ მათემატიკის მასწავლებლებს ნორჩ-მათემატიკოსთა რესპუბლიკური ოლიმპიადის დებულება

— მათემატიკური ოლიმპიადის ჩატარებისათვის ადგილზე შექმნან საორგანიზაციო კომიტეტები

ვ. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საგვეგმოსაფინანსო სამმართველომ (ამხ. ალ. კვაჭაძე) თბილისის ფიზიკა-მათემატიკური საშუალო სკოლა-ინტერნატს 1968 წლისათვის გამოუყოს საჭირო თანხა რესპუბლიკის ყველა ქალაქსა და რაიონში ოლიმპიადის ჩატარებისათვის

ზ. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მომარაგებისა და დამამარე საწარმოთა სამმართველომ (ამხ. ს. არველაძე) თბილისის ფიზიკა-მათემატიკური საშუალო სკოლა-ინტერნატს გამოუყოს ოლიმპიადის ჩატარებისათვის 500 კგ საბეჭდი ქაღალდი

ი. აღნიშნული ბრძანება განხილულ იქნეს ყველა რეაწლიან და საშუალო სკოლის პედაგოგიურ საბჭოს სხდომაზე

თ. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველომ (ამხ. დ. ჯავახია) უხელმძღვანელოს ოლიმპიადის მიმდინარეობას.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1961 წლის 11 აგვისტოს დადგენილება

საქართველოს სსრ განათლების

მინისტრის მოადგილე უ. ობოლაძე

დ ა მ ტ კ ი ც ე ბ უ ლ ი ა
საქართველოს სსრ განათლების
სამინისტროს კოლეგიის 1967 წლის
11 აგვისტოს დადგენილებით

დ ე ბ უ დ ე ბ ა

ნორჩ მათემატიკოსთა რესპუბლიკური ოლიმპიადის შესახებ

1. ნორჩ მათემატიკოსთა რესპუბლიკურ ოლიმპიადას ატარებს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო თბილისის ვ. მ. კომაროვის სახელობის ფიზიკა-მათემატიკური საშუალო სკოლა-ინტერნატის ბაზაზე და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ა. რაზმაძის სახელობის მათემატიკის, ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური და პუშკინის სახელობის პედაგოგიური ინსტიტუტების მონაწილეობით, ყოველი წლის სექტემბრიდან მომდევნო წლის აპრილამდე.

2. ოლიმპიადა მიზნად ისახავს გააღრმავოს მოსწავლეთა მიერ სკოლაში მიღებული ცოდნა მათემატიკაში, გამოავლინოს ნიჭიერი მოსწავლეები, დაეხმაროს სკოლაში მათემატიკის სწავლებას, საწრეო მუშაობას და ამით ხელი შეუწყოს მოსწავლეთა კულტურის ამაღლებას ამ საგანში.

3. ოლიმპიადაში მონაწილეობის მიღება შეუძლიათ შესარჩევ სასკოლო ტურში გამარჯვებული რვაწლიანი და საშუალო სკოლების VI—XI კლასების მოსწავლეებს, სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების აღსაზრდელებს.

4. ოლიმპიადის ხელმძღვანელობისათვის იქმნება: ა/რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი, რომელსაც ამტკიცებს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო; ბ/რაიონული და საქალაქო კომიტეტები ქალაქისა და რაიონის განათლების განყოფილებებთან, რომლებსაც ამტკიცებენ სათანადო განათლების განყოფილებათა გამგეები.

5. რესპუბლიკური და ადგილობრივი საორგანიზაციო კომიტეტები ოლიმპიადაში მონაწილეობის მსურველ მოსწავლეთათვის აწყობენ მეცნიერმუშაკთა და გამოცდილ პედაგოგთა ლექციებს მათთვის საჭირო თემებზე და ატარებენ პრაქტიკულ ვარჯიშს საოლიმპიადო ხასიათის ამოცანებზე. მუშაობას რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი აწარმოებს თბილისის ვ. მ. კომაროვის სახელობის ფიზიკა-მათემატიკურ საშუალო სკოლა-ინტერნატში (თბილისი, ვაჟა-ფშაველას პროსპექტი, 49), ხოლო ადგილობრივი საორგანიზაციო კომიტეტები მათ მიერ შერჩეულ პუნქტებში. ლექციების განრიგს სკოლებს უგზავნიან თბილისში რესპუბლიკური, ხოლო სხვა ქალაქებში ადგილობრივი კომიტეტებები.

6. ნორჩ მათემატიკოსთა ოლიმპიადა ტარდება სამ ტურად პირველი—სარაიონო (საქალაქო), მეორე—ზონალური და მესამე — რესპუბლიკური, სამივე ტური დასწრებულია. პირველი—სარაიონო (საქალაქო) ტური ტარდება რაიონის ცენტრში, მეორე ზონის-ცენტრში, მესამე რესპუბლიკური— თბილისში (თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში).

საზონათაშორისო ტურის ჩასატარებლად რესპუბლიკა დაყოფილია 24 ზონად, ზონების ცენტრებად აღებულია:

1. ქ. თბილისი—თბილისის სკოლების მოსწავლეთათვის;
2. ქ. რუსთავი—ქ. რუსთავის, გარდაბნისა და მარნეულის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;
3. ქ. სოხუმი—აჯაზეთის ასრ სკოლების მოსწავლეთათვის;
4. ქ. ბათუმი—აჭარის ასრ სკოლების მოსწავლეთათვის;
5. ქ. ცხინვალი—სოსეთის სკოლების მოსწავლეთათვის;
6. ქ. ქუთაისი—ქ. ქუთაისის, ტყიბულის, წყალტუბოსა და მაიაკოვსკის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;
7. ქ. სამტრედია—სამტრედიის, ვანისა და წულუკიძის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;
8. ქ. ზესტაფონი—ზესტაფონის, თერჯოლისა და ორჯონიკიძის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;
9. ცაგერი—ცაგერისა და ლენტეხის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;
10. ქ. ფოთი—ქ. ფოთის სკოლების მოსწავლეთათვის;
11. ქ. ცხაკაია—ცხაკაიას, აბაშის, ჩხოროწყუსა და გეგეჭკორის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;
12. ქ. ზუგდიდი—ზუგდიდის, ხობის, წალენჯიხისა და მესტიის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;

13. ქ. ჭიათურა—ჭიათურისა და საჩხერის რაიონის სკოლების მოსწავლეთათვის;

14. ქ. გორი—ქ. გორის, ქარელისა და ხაშურის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;

15. კასპი—კასპისა და მცხეთის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;

16. ქ. ახალციხე—ახალციხის, ადიგენის, ასპინძისა და ბორჯომის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;

17. ქ. ახალქალაქი—ახალქალაქისა და ბოგდანოვკის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;

18. ბოლნისი—ბოლნისის და დმანისის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;

19. თეთრი წყარო—თეთრი წყაროსა და წალკის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;

20. ქ. თელავი—თელავის, ახმეტისა და ყვარლის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;

21. ქ. გურჯაანი—გურჯაანის, სიღნაღის, წითელწყაროს, ლაგოდეხის და საგარეჯოს რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის.

22. ქ. დუშეთი—დუშეთის, თიანეთისა და ყაზბეგის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;

23. ქ. მახარაძე—მახარაძის, ლანჩხუთისა და ჩოხატაურის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის;

24. ამბროლაური—ამბროლაურისა და ონის რაიონების სკოლების მოსწავლეთათვის.

ზონაში შემავალი რაიონების სკოლების მოსწავლეები (პირველ ტურში გამარჯვებულნი) იკრიბებიან ზონის ცენტრში მეორე ტურში მონაწილეობის მისაღებად.

7. პირველი სარაიონო (საქალაქო) ტური ჩატარდება თებერვალში, მეორე ზონალური ტური—მარტში, მესამე რესპუბლიკური—აპრილში. პირველი ტურის ჩატარებამდე სკოლებში 30 იანვრამდე უნდა ჩატარდეს ოლიმპიადაში მონაწილეთა შესარჩევი სასკოლო ტური: სასკოლო ტურის ამოცანებს ადგენენ ადგილობრივი საორგანიზაციო კომიტეტები.

5 თებერვლამდე სკოლები სარაიონო (საქალაქო) საორგანიზაციო კომიტეტს უგზავნიან იმ მოსწავლეთა სიებს, რომლებიც დაშვებული იქნებიან ოლიმპიადის პირველ სარაიონო (საქალაქო) ტურზე.

8. სარაიონო (საქალაქო) ტურს ატარებს რაიონის საორგანიზაციო კომიტეტი; მეორე ზონალურ ტურს—ზონის ცენტრის საორგანიზაციო კომიტეტი; მესამე ტურს კი—რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი.

9. სამივე ტურის ამოცანებს ადგენს რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი. პირველი ტურისათვის დალუქულ პაკეტს ამოცანებით რაიონის საორგანიზაციო კომიტეტი ფოსტით მიიღებს, მეორე ზონალური ტურისათვის დალუქული პაკეტი ამოცანებით ადგილზე მიაქვს რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტის წარმომადგენელს, რომელიც მივლინებული იქნება ტურის ჩატარების ხელმძღვანელობისათვის.

10. სარაიონო (საქალაქო) I-ლი ტურის ჩატარების დღეს დალუქულ პაკეტს ამოცანებით საქლასო ოთახში ოლიმპიადის მონაწილე მოსწავლეთა თანდასწრებით ხსნის რაიონის საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე, ხოლო ზონალური ტურის ჩატარების დღეს რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტის წარმომადგენელი.

11. სარაიონო (საქალაქო) I-ლი ტურის წერით ნამუშევრებს, მუშაობის დამთავრების შემდეგ იბარებს რაიონის საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე. საორგანიზაციო კომიტეტი ნამუშევრებს ასწორებს და ტურში გამარჯვებულთა სიას უდგენს ზონის ცენტრის საორგანიზაციო კომიტეტს, ხოლო ზონალური მე-2 ტურის წერით ნამუშევრებს იბარებს რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტის წარმომადგენელი და გასასწორებლად უდგენს რესპუბლიკურ საორგანიზაციო კომიტეტს.

12. ოლიმპიადაში მონაწილე VI-VIII კლასების მოსწავლეებს მიეცემათ ოთხ-ოთხი ამოცანა, ხოლო IX და X კლასების მოსწავლეებს—ხუთ-ხუთი. დრო ამოცანების ამოხსნისათვის განსაზღვრულია 5 ასტრონომიული საათი.

13. ნამუშევრები ფასდება ქულებით. თითოეული ამოცანის სწორი და რაციონალური გზით ამოხსნა შეფასდება ორი ქულით, არასწორი ამოხსნისათვის მონაწილეს ქულა არ ეწერება.

14. ტურის მონაწილე VI-VIII კლასების მოსწავლენი, რომლებიც მიიღებენ არა ნაკლებ 5 ქულას 8 შესაძლებლობიდან, ხოლო IX და X კლასების მოსწავლენი 6 ქულას 10 შესაძლებლობიდან, დაიშვებიან შემდეგ ტურში მონაწილეობის მისაღებად.

ფ. 17/30

15. ზონალურ მე-2 ტურში გამარჯვებულ მოსწავლეს რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი გამოიწვევს თბილისში მე-3 ტურში მონაწილეობის მისაღებად.

16. რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი ოლიმპიადაში გამარჯვებულებს წარუდგენს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს დასაჯილდოებლად.

17. ოლიმპიადის საორგანიზაციო კომიტეტის დასკვნით, მე-3 ტურის შედეგები გათვალისწინებული იქნება გამარჯვებულთა სათანადო სკოლა-ინტერნატებსა და უმაღლეს სასწავლებლებში ფიზიკა-მათემატიკის ფაკულტეტებზე ჩარიცხვის დროს.

ოლიმპიადის რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტის მისამართი:

ქ. თბილისი, ვაჟა-ფშაველას პროსპექტი, 49. თბილისის გ. მ. კომაროვის სახელობის ფიზიკა-მათემატიკური საშუალო სკოლა-ინტერნატი.